

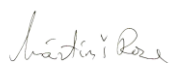
Godātais lasītāj!

2003. gads, kura norises lauksaimniecībā atspoguļo šis pārskats, Latvijas lauksaimniekiem un Zemkopības ministrijai bijis īpašs, jo bija pēdējais Latvijai pirms pilnīgas integrēšanās līdztiesīgajā Eiropā. Šobrīd Latvija jau ir iestājusies Eiropas Savienībā un kļuvusi par pilntiesīgu tās locekli ar visām plašajām valstiskās izaugsmes iespējām. Taču tas nebūtu noticis bez Latvijas iedzīvotāju atbalsta un ilgstošas nopietnas gatavošanās. Sevišķi nozīmīgs visai Latvijai un arī lauksaimniecības nozarei bija tieši 2003. gads, kad tika padarīts nozīmīgs darbs, lai mēs sagatavotos iestājam Eiropas Savienībā, turklāt uz līdzvērtīgiem nosacījumiem. Kaut ko zaudējot, vairāk esam ieguvuši pretī. Esam ne tikai saskaņojuši savu likumdošanu ar ES normatīviem, bet ilgstošās un reizēm pat saspringtās sarunās Briselē panākuši tieši Latvijas lauksaimniekiem izdevīgākus būtiskus nosacījumus. Pērnais gads Zemkopības ministrijai bija sevišķi saspringts – bija jātulko, jāsalīdzina, jāpārbauda un jāievieš simtiem visdažādāko ES normatīvu nacionālajā likumdošanā, kas skar lauksaimniecību, zivsaimniecību, mežsaimniecību un lauku attīstību, lai uzreiz, sākot ar 2004. gada 1. maiju – Latvijas iestāšanās ES dienu –, Latvijas lauku iedzīvotāji varētu sākt apgūt plašās attīstības un atbalsta iespējas, ko piedāvā ES fondi un programmas.

Vēlos paust pateicību Lauksaimnieku organizāciju sadarbības padomei, visiem lauksaimniekiem, mežsaimniekiem, zivsaimniekiem, kuriem rūp valsts nākotne, kuri snieguši vērtīgus padomus un ieteikumus Zemkopības ministrijai. 2003. gads Zemkopības ministrijai bija ļoti atbildīgs, jo nācās strādāt tā, lai ievērotu un līdzvērtīgi sabalansētu divu pušu intereses: Latvijas lauksaimnieku un ES intereses, kas izteiktas visdažādākajos normatīvos. Esmu gandarīts, ka pērnajā gadā gan Zemkopības ministrija, gan tās pakļautībā esošās institūcijas paveikušas nozīmīgu darbu, visos Latvijas reģionos iedzīvotājiem izskaidrojot, kā lauku cilvēks dzīvos ES. Līdz ar to ir izdevies panākt sabiedrības izpratni, ka ES neizpaužīsies vien kā Leļķu piens ar ķīseli krastiem, no kuras varēs tik smelt un smelt... ES piedāvā visdažādākās iespējas un plašu lauku attīstības un finansēšanas programmu ar ievērojamiem Latvijas laukiem atvēlētiem līdzekļiem, taču tajā pašā laikā jāsaprot, ka arī pašiem būs daudz jāiegulda, jāplāno, jāgādā par saražotās produkcijas augstu kvalitāti, par dzīvnieku labturības, sanitāro un higiēnas normu ievērošanu, dabas un vides aizsardzības nosacījumu respektēšanu, tālāku izglītošanos un moderno tehnoloģiju ieviešanu. Un, prieks atzīt, tas jau notiek -- Latvijas lauku cilvēks mainās, izglītojas, gādā par savas saimniecības izaugsmi, sakopj apkārtni. Lai to redzētu un apliecinātu, nav pat jāpēta diagrammas un ciparu virknes, atliek vien izbraukt laukos un pavērties apkārt: tīrumi ir sakopti, top jaunas fermas, druvās un vagās redzam arvien vairāk mūsdienīgu traktoru un kombainu, arvien mazāk paliek nolaisto, nesakopto nostūru un drupu.

Neapšaubāmi, Zemkopības ministrijas vissvarīgākais uzdevums arī turpmāk būs nacionālo interešu aizstāvība, protams, ievērojot samērīguma principus un ES kopējo lauksaimniecības politiku. Nobeigumā vēlos atkārtot aicinājumu, ko vienmēr tikšanās reizēs saku zemniekiem: ja redzat, ka kaut kas nav kārtībā ar likumdošanu un jums ir ierosinājums, kā situāciju uzlabot, neturiet sveci zem pūra, dariet to mums zināmu, jo tikai ciešā lauksaimnieku un Zemkopības ministrijas sadarbībā būs iespējams panākt straujāku Latvijas lauku uzplaukumu!

Zemkopības ministrs

M. Roze

SATURA RĀDĪTĀJS

1.	Iestādes juridiskais statuss un struktūra	4
	Iestādes departamenti un patstāvīgās nodaļas, to funkcijas	
2.	Galvenie uzdevumi un sasniegumi pārskata gadā	9
3.	Padotībā un pārziņā esošās iestādes un uzņēmējdarbības	11
	Padotības iestādes	
	Pārziņā esošās iestādes un uzņēmējdarbības	
4.	Būtiskākās pārmaiņas pārskata gadā	15
5.	Iestādes darbības rezultāti un to izvērtējums	16
	5.1. Rezultatīvie rādītāji un to izpildes analīze	16
	5.1.1. Drošas, nekaitīgas un kvalitatīvas pārtikas nodrošināšana tirgū	
	5.1.2. Lauku ekonomikas attīstības sekmēšana	18
	5.1.3. Dabas resursu ilgtspējīgas apsaimniekošanas sekmēšana	25
	5.1.4. Iestādes efektīvas politikas plānošanas un īstenošanas nodrošināšana	30
	5.2. Pasākumi pakalpojumu kvalitātes uzlabošanai un to rezultāti	32
	5.3. Iekšējās kontroles sistēmas efektivitāte, plānotie uzlabojumi un pasākumi, kas veikti iekšējā audita ieteikumu īstenošanai	34
	5.4. Sabiedrības aptaujas rezultāti	36
	5.5. Starptautiskie projekti	36
5.	Finansējums un tā izlietojums	39
	Valsts budžeta līdzekļu izlietojums	
	Valsts investīciju programmas (VIP)	
	Valsts pārvaldes institūciju pasūtītie pētījumi	
7.	Personāla izglītošana un kvalifikācijas paaugstināšana	45
8.	Prognozes un plāni 2004. gadam	46
	Iestādes darbības uzlabošana	
	Personāla plānošana	
	Starptautiskie projekti	
	Pētījumi	
	<i>Pielikums</i>	48
	Aktīvi un pasīvi (kopsavilkuma bilance latos)	
	Valsts pamatbudžeta līdzekļu izlietojums (latos)	
	Valsts speciālā budžeta līdzekļu izlietojums (latos)	
	Ministrijas pakļautībā un pārraudzībā esošo budžeta iestāžu saņemto ziedojumu un dāvinājumu izlietojums	
	Iemaksas starptautiskajām organizācijām (latos)	
	ZM Valsts investīciju programma (VIP) 2003 (miljonos latu)	
	Kontaktinformācija	52
	Ministrijas struktūra	53

1. IESTĀDES JURIDISKAIS STATUSS UN STRUKTŪRA

Zemkopības ministrija ir vadošā valsts pārvaldes iestāde lauksaimniecības, mežsaimniecības un zivsaimniecības nozarēs.

Ministrijas funkcijas ir:

- izstrādāt lauksaimniecības, mežsaimniecības un zivsaimniecības politiku;
- organizēt un koordinēt lauksaimniecības, mežsaimniecības un zivsaimniecības politikas īstenošanu;
- veikt citas ārējos normatīvajos aktos noteiktās funkcijas.

Ministrijas darbību reglamentē Valsts pārvaldes iekārtas likums un nosaka Ministru kabinetā apstiprināts ministrijas nolikums. Par ministrijas darbu kopumā atbild ministrs. Ministrijas administratīvais vadītājs ir valsts sekretārs.

Valsts sekretārei Laimdotai Straujumai 2003. gadā bija trīs vietnieki: finanšu un administratīvajos jautājumos -- Baiba Bāne, lauksaimniecības jautājumos – Aivars Lapiņš, meža jautājumos – Arvīds Ozols.

Zemkopības ministrija, lai nodrošinātu funkciju izpildi:

- izstrādā nozaru politikas dokumentu un normatīvo aktu projektus;
- īsteno Zemkopības ministrijas darbības stratēģiju;
- koordinē ministrijas struktūrvienību darbu;
- nodrošina budžeta izstrādi un tā izpildes kontroli;
- savas kompetences ietvaros pārstāv valsts intereses citās institūcijās;
- pārzina Zemkopības ministrijas un tās padotībā esošo valsts pārvaldes iestāžu un valsts uzņēmējdarbību (kapitālsabiedrību) darbu;
- nodrošina starptautisko sadarbību ministrijas kompetences ietvaros.

Zemkopības ministrijas struktūrvienības ir departamenti, to nodaļas un patstāvīgās nodaļas.

IESTĀDES DEPARTAMENTI UN PATSTĀVĪGĀS NODAĻAS, TO FUNKCIJAS

LAUKSAIMNIECĪBAS STRATĒGIJAS DEPARTAMENTA FUNKCIJAS

- Vadīt un koordinēt lauksaimniecības gada ziņojuma un lauksaimniecības attīstības gada programmas izstrādi.
- Vadīt un koordinēt lauksaimniecības ilgtermiņa un vidēji ilga termiņa stratēģijas izstrādi.
- Nodrošināt Latvijas dalību Pasaules Tirdzniecības organizācijā Zemkopības ministrijas kompetences ietvaros.
- Koordinēt valsts atbalstītos lauksaimniecības un pārstrādāto produktu tirgus veicināšanas pasākumus.
- Uzraudzīt spēkā esošo brīvās tirdzniecības līgumu un Eiropas līguma darbību.

LAUKSAIMNIECĪBAS NOZARU UN PĀRSTRĀDES ATTĪSTĪBAS DEPARTAMENTA FUNKCIJAS

- Izstrādāt lauksaimniecības nozaru ražošanas un pārstrādes ekonomiskās attīstības politiku un stratēģiju.
- Izstrādāt normatīvo aktu projektus augkopības un lopkopības jomā saskaņā ar Eiropas Savienības un starptautisko organizāciju prasībām.
- Izstrādāt lauksaimniecības nozaru nacionālo interešu pamatojumu sarunām ar Eiropas Savienības institūcijām.
- Analizēt nozaru ekonomisko, tehnoloģisko un tehnisko attīstību, kā arī nozaru enerģētisko un bioenerģētisko efektivitāti.
- Izstrādāt lauksaimniecības nozarēm Eiropas Savienības atbalsta un nacionālā atbalsta politiku un stratēģiju.

INTEGRĀCIJAS EIROPAS SAVIENĪBĀ UN ĀRĒJO SAKARU DEPARTAMENTA FUNKCIJAS

- Koordinēt integrācijas Eiropas Savienībā procesu lauksaimniecības, zivsaimniecības un mežsaimniecības sektoros.
- Koordinēt Zemkopības ministrijas pozīciju pievienošanās stratēģijai un iestāšanās sarunām ar Eiropas Komisiju.
- Realizēt ar Eiropas Savienību noslēgtās vienošanās (izņemot ar tirgus nosacījumiem saistītos jautājumus).
- Koordinēt nacionālās likumdošanas un Eiropas Savienības likumdošanas saskaņošanas procesu jautājumos, kas aptver vairākas lauksaimniecības apakšnozares un kas nav ietverti atsevišķu institūciju funkcijās.
- Nodrošināt Zemkopības ministrijas starptautiskās sadarbības norisi.

LAUKU ATTĪSTĪBAS DEPARTAMENTA FUNKCIJAS

- Uzraudzīt Eiropas Savienības speciālās pirmsiestāšanās lauksaimniecības un lauku attīstības programmas (SAPARD) pasākumu ieviešanu.
- Izstrādāt, analizēt un aktualizēt lauku attīstības politiku un stratēģiju, kā arī risināt lauku attīstības problēmas un veicināt kooperācijas attīstību. Izstrādāt lauksaimniecībā izmantojamo zemju racionālas izmantošanas, meliorācijas sistēmu izmantošanas un uzturēšanas stratēģiju, kā arī izstrādāt Latvijas būvnormatīvus un valsts standartus.
- Izstrādāt un uzraudzīt lauksaimniecības, mežsaimniecības, zivsaimniecības un lauku attīstības nozares kvalifikācijas paaugstināšanas un tālākizglītības stratēģiju.

VETERINĀRĀ UN PĀRTIKAS DEPARTAMENTA FUNKCIJAS

- Sagatavot normatīvo aktu projektus veterinārajā un pārtikas jomā saskaņā ar Eiropas Savienības un starptautisko organizāciju prasībām.
- Realizēt kvalitātes politiku veterinārajā un pārtikas nozarē.
- Koordinēt pārtikas un veterinārās uzraudzības un sanitārās robežkontroles politikas attīstību.

MEŽA RESURSU DEPARTAMENTA FUNKCIJAS

- Izstrādāt meža apsaimniekošanas, meža resursu izmantošanas, meža vides aizsardzības un medību saimniecības normatīvo aktu projektus.
- Analizēt, novērtēt un modelēt meža resursu stāvokli, kā arī izstrādāt priekšlikumus meža resursu produktivitātes un izmantošanas uzlabošanai.
- Nodrošināt meža monitoringa programmu funkcionēšanu atbilstoši ES prasībām.
- Koordinēt meža nozares normatīvo aktu izstrādi un ekspertīzi.
- Informēt sabiedrību par meža produktu apriti.

MEŽA POLITIKAS DEPARTAMENTA FUNKCIJAS

- Izstrādāt meža nozares politiku un attīstības stratēģiju.
- Sagatavot meža nozares attīstības un atbalsta programmas un projektus.
- Analizēt un novērtēt meža nozares ekonomisko stāvokli un to ietekmējošos faktorus.
- Koordinēt sabiedriskās un starptautiskās attiecības ar meža nozari saistītajos jautājumos.
- Veikt sabiedriskās domas izpēti un pilnveidot sabiedrības izpratni par meža nozari.
- Informēt sabiedrību par meža politikas jautājumiem.

BUDŽETA UN FINANŠU DEPARTAMENTA FUNKCIJAS

- Sagatavot priekšlikumus valsts budžeta projektam Zemkopības ministrijas sadaļā atbilstoši valdības deklarācijas uzdevumiem un ministrijas stratēģiskā plāna prioritātēm.
- Kontrolēt valsts budžeta līdzekļu izlietojuma lietderību un atbilstību.
- Nodrošināt ministrijas grāmatvedības uzskaiti.
- Nodrošināt ministrijas amatpersonu izstrādāto un Ministru kabinetā iesniedzamo tiesību aktu projektu un politikas plānošanas dokumentu projektu finansiālo pamatotību.
- Nodrošināt valsts nekustamā īpašuma uzskaiti un reģistrāciju, kā arī veikt darbības, kas saistītas ar valsts nekustamās mantas un nekustamā īpašuma izmantošanu ministrijas padotībā esošajās iestādēs.

IEKŠĒJĀ AUDITA DEPARTAMENTA FUNKCIJAS

- Sniegt Zemkopības ministrijas valsts sekretāram vērtējumu par iekšējās kontroles sistēmu efektivitāti un atbilstību ministrijas izvirzīto mērķu sasniegšanai, iesniegtās finanšu uzskaites un citas informācijas ticamību un pilnīgumu, efektīvu un ekonomisku resursu izmantošanu, drošu kontroli un aizsardzību pret zaudējumiem.
- Sistemātiski uzraudzīt ministrijas, tās padotībā esošo iestāžu, kā arī valsts un Eiropas Komisijas daļēji vai pilnīgi finansēto programmu un projektu iekšējās kontroles (arī finanšu un vadības kontroles) sistēmas, sniegt valsts sekretāram šo sistēmu novērtējumu un ieteikt nepieciešamos uzlabojumus.

JURIDISKĀ DEPARTAMENTA FUNKCIJAS

- Sniegt atbalstu ministrijas vadībai un ministrijas struktūrvienībām tiesību normu piemērošanas jautājumos.
- Koordinēt normatīvo aktu projektu sagatavošanu lauksaimniecības, mežsaimniecības un zivsaimniecības nozarēs.
- Sagatavot juridiskus atzinumus un citus dokumentus.
- Pārstāvēt ministrijas intereses tiesībaizsardzības iestādēs un citās institūcijās.
- Veidot un attīstīt vienotu personāla politiku un stratēģiju.
- Komplektēt un izglītēt personālu atbilstoši ministrijas funkcijām.

PRESES UN SABIEDRISKO ATTIECĪBU NODAĻAS FUNKCIJAS

- Informēt plašsaziņas līdzekļus par ministrijas darbu un tās kompetencē esošo jautājumu risināšanu.
- Izstrādāt sabiedrisko attiecību stratēģiju lauksaimniecības, zivsaimniecības un mežsaimniecības jomā.
- Koordinēt sabiedrisko attiecību projektus ar valsts institūcijām un sabiedriskajām organizācijām.
- Sadarboties ar preses izdevumiem, televīziju un radio, kā arī radīt sistēmu žurnālistu un sabiedrības informēšanā par valsts politiku lauksaimniecībā, mežsaimniecībā un zivsaimniecībā.
- Sadarbībā ar Eiropas Integrācijas biroju informēt sabiedrību par Eiropas Savienības jautājumiem.

ADMINISTRATĪVĀ DEPARTAMENTA FUNKCIJAS

- Nodrošināt ministrijas finanšu līdzekļu ekonomisku, efektīvu un tiesisku izmantošanu, veicot ministrijas struktūrvienību administratīvās darbības nodrošināšanai nepieciešamā inventāra, preču piegādi un pakalpojumu saņemšanas organizēšanu.
- Nodrošināt ministrijas sniedzamo informācijas pakalpojumu pieejamību un kvalitāti, lietojot ministrijas informācijas sistēmas.
- Nodrošināt ministrijas informācijas tehnoloģiju, sistēmu izstrādi un to realizācijas uzraudzību saskaņā ar spēkā esošajiem normatīvajiem aktiem.
- Nodrošināt ministrijā saņemto un nosūtāmo dokumentu, tai skaitā elektronisko dokumentu, iesniegumu, sūdzību un priekšlikumu aprites organizēšanu.
- Nodrošināt ministrijas lietvedības (ietverot arī sevišķo lietvedību) kārtošanu un arhīva veidošanu atbilstoši normatīvajiem aktiem.

2. GALVENIE UZDEVUMI UN SASNIEGUMI PĀRSKATA GADĀ

- Izstrādāta un Ministru kabinetā iesniegta Zemkopības ministrijas darbības stratēģija 2003.--2005. gadam.
- Sagatavoti ministrijas kompetencē esošie dokumenti un veikta tehniskās dokumentācijas saskaņošana, lai nodrošinātu Latvijas Pievienošanās Eiropas Savienībai (ES) līguma parakstīšanu 2003. gada 16. aprīlī.
- Turpinājās Latvijas nacionālās likumdošanas saskaņošana ar Eiropas Savienības normatīvajiem aktiem.
- Sagatavoti visi normatīvie akti, lai Latvijas lauksaimnieki varētu saņemt Eiropas Savienības lauksaimniecības sektoram atvēlētos līdzekļus.
- Izstrādāts un iesniegts izskatīšanai Saeimā Likums par lauksaimniecību un lauku attīstību. Līdz ar likuma stāšanās spēkā Latvija uzņēmas ES dalībvalsts saistības ES Kopējās lauksaimniecības politikas jomā, kā arī nodrošināja ES strukturālās politikas, lauku attīstības, lauksaimniecības un zivsaimniecības produktu kopējā tirgus pārņemšanu un administrēšanu.
- Izstrādātas un Ministru kabinetā apstiprinātas "Lauksaimniecības un lauku attīstības politikas pamatnostādnes 2003.--2006. gadam". Tas ir jauns politikas plānošanas dokuments, kas nosaka lauksaimniecības attīstības mērķus un virzienus, kā arī to sasniegšanas veidu, ņemot vērā, ka 2004. gada 1. maijā Latvija iestājās Eiropas Savienībā.
- Izstrādāts **Latvijas Lauku attīstības plāns** periodam no 2004. gada līdz 2006. gadam, kas nodrošina Eiropas Lauksaimniecības vadības un garantiju fonda (ELVGF) Garantiju daļas līdzekļu apgūšanu.
- ELVGF Vadības daļas finanšu līdzekļu izlietošanai izstrādāta daļa no **Vienotā programmdokumenta**, kura 4.4. prioritātē "Lauku attīstības un zivsaimniecības veicināšana" ir ietverti lauku attīstības un zivsaimniecības atbalsta pasākumi. Par Vienotā programmdokumenta izstrādi kopumā ir atbildīga Finanšu ministrija.
- Izvērtēta un definēta Latvijas izvēle 2004. gadā tiešo atbalsta maksājumu administrēšanu veikt pēc vienotā platības maksājuma shēmas.
- Nodrošināta sekmīga **SAPARD** programmas ieviešana.
- Veikti sagatavošanās pasākumi Lauku atbalsta dienesta kā Maksājumu aģentūras akreditācijai ES kopējās lauksaimniecības politikas mehānismu administrēšanai.

- Nodrošināta veiksmīga ilgtermiņa investīciju kreditēšanas programmas, Lauksaimniecībā izmantojamās zemes ilgtermiņa kreditēšanas programmas un Nelauksaimnieciskās uzņēmējdarbības attīstības programmas ieviešana.
- Izstrādāta un Ministru kabinetā apstiprināta Biodegvielas ražošanas un lietošanas programma 2003.–2010. gadam.
- Izstrādāta Bioloģiskās lauksaimniecības attīstības programma 2003.–2006. gadam.
- Ieviestas piena ražošanas kvotas un noteikta piena ražošanas kvotu sadales un piešķiršanas, kā arī informācijas vākšanas un administrēšanas kārtība.
- Sagatavots un Ministru kabinetā iesniegts informatīvais ziņojums “Par situāciju graudu tirgū” un 2003. gada rudens agroklimatisko apstākļu radīto zaudējumu kompensācijas aprēķins, kas nodrošināja, ka subsīdijām papildus tika piešķirti Ls 5 000 000 kompensāciju izmaksām.
- Pieņemts Meliorācijas likums, kas veicina dabas resursu ilgtspējīgu apsaimniekošanu, regulē kārtību meliorācijas sistēmu būvniecībā, ekspluatācijā, uzturēšanā un to pārvaldi lauku apvidu un pilsētu zemēs.
- Izveidota pārtikas produktu nekaitīguma un pārtikas aprites uzņēmumu valsts uzraudzības sistēma, nodrošināta Latvijas iekšējā tirgus, patērētāju veselības un tiesību aizsardzība un vietējo ražotāju un pārstrādātāju konkurētspējas palielināšana, pilnveidota pārtikas produktu nekaitīguma laboratoriskā kontroles sistēma.
- Izstrādāts Apaļo kokmateriālu uzskaites likums, tādējādi radot vienotu koksnes uzmēršanas standartu un uzskaites sistēmu, kas samazinās nelegālo koksnes apriti.
- Pieņemts Medību likums, kas reglamentē medību saimniecības pamatnoteikumus.
- Nodrošināta Latvijas nozvejas kvotu aizstāvēšana un citu nacionālo interešu pamatošana zvejai Atlantijas okeānā un Baltijas jūrā.
- Pamatojoties uz noslēgto līgumu starp Latviju un Eiropas Kopienu par sadarbību zivsaimniecībā, notikušas ikgadējās sarunas, kuru rezultātā veikta nozvejas kvotu apmaiņa starp Latviju un Eiropas Kopienu 2004. gadam. Latvijai Eiropas Kopienas ūdeņos līdz 2004. gada 30. aprīlim ir saglabātas iepriekšējā gada zvejas iespējas.

3. PADOTĪBĀ UN PĀRZINĀ ESOŠĀS IESTĀDES UN UZNĒMĒJSABIEDRĪBAS

PADOTĪBAS IESTĀDES

Pārtikas un veterinārais dienests

Pārtikas un veterinārais dienests (PVD) organizē un veic normatīvajos aktos noteiktās valsts uzraudzības un kontroles funkcijas visos pārtikas aprites posmos, dzīvnieku veselībā (t. sk. dzīvnieku infekcijas slimību profilaksē un apkarošanā) un labturībā, veterināro zāļu, veterinārfarmaceitisko produktu un dzīvnieku kopšanas ķīmisko līdzekļu aprītē, dzīvnieku barības un barības piedevu aprītē un citās jomās saskaņā ar normatīvajiem aktiem.

Dienestu veido PVD un teritoriālās struktūrvienības (rajonu un Rīgas pilsētas PVD pārvaldes), Valsts veterinārmedicīnas diagnostikas centrs (VVMDC) ar teritoriālajām laboratorijām, Sanitārā robežinspekcija.

Dienestā ir divu līmeņu valsts uzraudzības un kontroles struktūras:

1. līmenis – PVD struktūras, kas organizē un koordinē augstākminētās uzraudzības un kontroles veikšanu, izstrādā uzraudzības un kontroles datu iegūšanas, uzkrāšanas un analīzes metodes un sistēmas, apkopo un analizē uzraudzības rezultātus, veic nepieciešamās korekcijas valsts uzraudzības optimizēšanai;
2. līmenis – dienesta teritoriālās struktūrvienības -- pārvaldes, kuru inspektori nodrošina uzraudzības objektu tiešu valsts uzraudzību un kontroli, veicot tajos plānveida un ārpuskārtas pārbaudes saskaņā ar PVD izstrādātajām programmām un metodiku.

Valsts zivsaimniecības pārvalde

Valsts zivsaimniecības pārvalde (VZP) ir Zemkopības ministrijas pārraudzībā esoša civiļiestāde, kas realizē valsts politiku zivsaimniecības nozarē, pārvalda Latvijas Republikas iekšējo ūdeņu, Baltijas jūras teritoriālo ūdeņu un ekonomiskās zonas ūdeņu zivju resursus un nodrošina to izmantošanas limitēšanu un zvejas regulēšanu. Valsts zivsaimniecības pārvaldes struktūru veido piecas nodaļas. VZP galvenās funkcijas:

- īstenot nozares attīstības politiku zivju resursu efektīvā un saudzīgā izmantošanā, atražošanā un zinātniskā izpētē;
- nodrošināt zivsaimniecības interešu izvirzīšanu un aizstāvību vietējās un starptautiskās organizācijās, sanāksmēs, konferencēs u. c. pasākumos;
- nodrošināt Latvijas Republikas iekšējo ūdeņu, Baltijas jūras teritoriālo ūdeņu un ekonomiskās zonas ūdeņu zivju resursu izmantošanas limitēšanu un zvejas regulēšanu;
- pamatojoties uz zinātniskām rekomendācijām, noteikt nepieciešamos zivju resursu atražošanas apjomus un koordinēt valsts zivju resursu atražošanas programmas izpildi;
- veikt publisko ūdenstilpju nomu zivsaimnieciskiem izmantošanas veidiem;

- nodrošināt Zivju fonda darbību;
- koordinēt makšķerēšanas karšu izplatīšanu un licencētās makšķerēšanas ieviešanu;
- koordinēt pārziņā esošo uzņēmumu darbību;
- piedalīties likumu, Ministru kabineta normatīvo aktu un citu zivsaimniecības nozares tiesību aktu projektu izstrādāšanā.

Valsts meža dienests

Valsts meža dienests atbild par vienotas meža politikas realizāciju valstī, uzrauga normatīvo aktu ievērošanu un realizē atbalsta programmas ilgtspējīgas mežsaimniecības nodrošināšanai.

Valsts meža dienesta darbinieku uzdevums ir panākt, lai meža apsaimniekotāji zinātu, izprastu un ievērotu meža apsaimniekošanu regulējošo normatīvo aktu prasības un izmantotu labas mežsaimniecības principus, par prioritāti izvirzot meža apsaimniekotāju izglītošanu. Valsts meža dienests visos Latvijas mežos veic meža ugunsdrošības uzraudzību un ugunsgrēku ierobežošanu, meža slimību un kaitēkļu monitoringu.

Valsts meža dienests uztur un pilnveido meža reģistru, uzrauga normatīvo aktu ievērošanu. Valsts meža dienests darbojas uz 1999. gada 25. novembrī pieņemtā Valsts meža dienesta likuma pamata.

Ciltsdarba valsts inspekcija

Ciltsdarba valsts inspekcija saskaņā ar normatīvajiem aktiem kontrolē:

- ciltsdarba pakalpojumu sniegšanai sertificēto personu darbību;
- ganāmpulku reģistrēšanu un dzīvnieku apzīmēšanu visos Latvijas Republikas ganāmpulkos neatkarīgi no to īpašuma veida;
- Valsts ciltsdarba informācijas datu apstrādes centra, ciltslietu un mākslīgās apsēklošanas staciju, pārraudzības analīžu laboratoriju, šķirnes dzīvnieku audzētāju organizāciju darbību, ciltsdarba aprīkojumu, ciltsdarba tehnoloģijas;
- mākslīgajā apsēklošanā un dabiskajā lecināšanā izmantojamo vailnieku kvalitāti;
- Valsts ciltsgrāmatas un cilts dokumentācijas kārtības pareizību;
- šķirnes dzīvnieku audzēšanas saimniecību darbību;
- valsts subsīdiju izlietošanas lietderību ciltsdarba attīstībai.

Inspekcija kārtu un uztur dzīvnieku mākslīgās apsēklošanas staciju un embriju transplantācijas uzņēmumu reģistru, šķirnes dzīvnieku audzētāju organizāciju reģistru, Valsts ciltsgrāmatas kārtotāju reģistru, ciltsdarbā nodarbināto sertificēto personu sarakstu.

Valsts augu aizsardzības dienests

Valsts augu aizsardzības dienests (VAAD) veic valsts kontroli un uzraudzību augu aizsardzības līdzekļu, mēslošanas līdzekļu, augu un augu produktu, augu šķirņu, sēkļu un stādāmo materiālu aprites jomā. Dienesta galvenie uzdevumi ir:

- laikus konstatēt kaitīgo organismu parādīšanos, prognozēt to attīstību, noteikt augu karantīnas pasākumus konkrētos gadījumos un vietās;
- veicināt augu aizsardzības pasākumu veikšanu tādā apjomā, lai likvidētu vai ierobežotu kaitīgo organismu izplatīšanos un samazinātu to ietekmi;
- kontrolēt augu aizsardzības līdzekļu un mēslošanas līdzekļu apriti valstī, kā arī kārtot Augu aizsardzības līdzekļu reģistru un Mēslošanas līdzekļu reģistru;
- organizēt augu šķirņu saimniecisko īpašību novērtēšanu un sagatavot Latvijas augu šķirņu kataloga projektu; veikt nepieciešamās darbības selekcionāra tiesību piešķiršanai un aizsardzībai;
- nodrošināt kvalitatīvas sēklas materiāla apriti.

Lauku atbalsta dienests

Lauku atbalsta dienests (LAD) darbojas atbilstoši Lauku atbalsta dienesta likumam un atbild par vienotu valsts atbalsta un Eiropas Savienības atbalsta politikas realizāciju, uzrauga normatīvo aktu ievērošanu lauksaimniecības jomā un pilda citas ar lauksaimniecību un lauku atbalsta politikas realizāciju saistītas funkcijas. Šīs funkcijas īsteno Lauku atbalsta dienests, deviņas reģionālās lauksaimniecības pārvaldes (RLP), kā arī Aiviekstes meliorācijas sistēmu valsts pārvalde, kas pilda LAD funkcijas noteiktā teritorijā.

Zemkopības ministrijas padotībā atrodas arī:

Latvijas Lauksaimniecības universitāte;

muzeji: Latvijas Lauksaimniecības muzejs, K. Ulmaņa piemiņas muzejs "Pikšas";

arodvidusskolas: Apes, Apguldes, Cīravas, Dagdas, Jaunaglonas, Jaungulbenes, Ozolu, Rankas, Skrundas, Viesītes, Zaļenieku, Zilupes;

profesionālās vidusskolas: Bebrenes, Jāņmuižas, Kazdangas, Laidzes, Lūznavas, Rēzeknes, Saldus, Saulaines, Vecbebru, Višķu, Valmieras pārtikas ražotāju;

tehnikumi: Ogres meža, Smiltenes, Kandavas, Priekuļu;

koledžas: Jēkabpils agrobiznesa koledža un Malnavas koledža.

PĀRZIŅĀ ESOŠĀS IESTĀDES UN UZŅEMĒJSABIEDRĪBAS

Ministrijas pārziņā atrodas šādi valsts uzņēmumi:

valsts uzņēmums "Latvijas Valsts augu aizsardzības centrs";

projektēšanas un informācijas valsts uzņēmums "Meliorprojekts";

bezpēļņas organizācija valsts uzņēmums "Lauksaimnieku centrs";

valsts zinātniskās bezpēļņas organizācijas "Valsts Dobeles dārzkopības selekcijas un izmēģinājumu stacija" un "Latvijas Valsts agrārās ekonomikas institūts";

bezpēļņas organizācija valsts zinātniskais uzņēmums "Valsts Stendes selekcijas stacija";

valsts bezpēļņas zinātniskais uzņēmums "Priekuļu selekcijas stacija".

Ministrija ir valsts kapitāla daļu turētāja šādās pārziņā esošās kapitālsabiedrībās (uzņēmēj-sabiedrībās):

bezspeļņas organizācijās valsts sabiedrībās ar ierobežotu atbildību: Barkavas arodvidusskola, Ērgļu arodvidusskola, Rīgas pārtikas ražotāju vidusskola, Bulduru dārzkopības vidusskola;

bezspeļņas organizācijās sabiedrībās ar ierobežotu atbildību: "Latvijas lauksaimniecības konsultāciju un izglītības atbalsta centrs", Ogres arodģimnāzija, Rūjienas arodģimnāzija, "Lauksaimniecības tehnikas sertifikācijas un testēšanas centrs", "Agroģimisko pētģjumu centrs", "Valsts tehniskās uzraudģības inspekcija";

valsts sabiedrībā ar ierobežotu atbildību: "Valsts ciltsdarba informācijas datu apstrādes centrs";

bezspeļņas organizācijās valsts akciju sabiedrģbās: "Lauku attģstģības fonds", "Lauksaimniecģbas tģrgus intervences aģentģra" (ģrdz 01.05.2003., kad tiesģbas un saģstģbas pārnģma Lauku atbalsta dienests);

valsts akciju sabiedrģbā "Latvģjas valsts meģģ";

akciju sabiedrģbās: "Baltic Pulp" (ģrdz 04.02.2003., kad Ministru kabinets pieņģma lģmumu par valstģģ piederoģģo kapitāla daģģ pārdģģšanu), "Nagģģ".

4. BŪTISKĀKĀS PĀRMAIŅAS PĀRSKATA GADĀ

Līdz ar Latvijas Pievienošanās Eiropas Savienībai līguma parakstīšanu 2003. gada 16. aprīlī Latvija ieguva aktīvā novērotāja statusu bez balsstiesībām visās ES lēmumu pieņemšanas institūcijās. Šis statuss deva iespēju Latvijas pārstāvjiem piedalīties dažāda līmeņa ES institūciju sanāksmēs, paust Latvijas pozīciju un ietekmēt ES lēmumus jau to tapšanas stadijā.

Zemkopības ministrija apstiprināja instrukciju "Pagaidu kārtība, kādā Zemkopības ministrijā un tās padotībā esošajās iestādēs tiek koordinēts darbs ar Eiropas Savienības institūciju sagatavotajiem dokumentiem". Tā noteica vienotu kārtību, kādā Zemkopības ministrijā un tās padotībā esošajās iestādēs tiek nodrošināta iekšējā un starpinstitucionālā ES dokumentu, nacionālo pozīciju, instrukciju un to projektu aprites kārtība.

Saskaņā ar šo instrukciju Zemkopības ministrijas un padotības iestāžu speciālisti pārstāvēja Latvijas intereses ES lēmumu pieņemšanas institūcijās -- Eiropas Komisijas un ES Padomes darba grupās un komitejās, Īpašās lauksaimniecības komitejas sanāksmēs un ES Lauksaimniecības un zivsaimniecības ministru padomēs par lauksaimniecības kopējo tirgus organizāciju, veterinārijas, pārtikas drošības, augu veselības un zivsaimniecības jautājumiem. Īpaša uzmanība tika pievērsta Latvijas interešu pārstāvībai Kopējās lauksaimniecības politikas reformas aspektā.

Dalība ES lēmumu pieņemšanas institūcijās deva iespēju speciālistiem mācīties kvalitatīvi pārstāvēt Latvijas lauksaimniecības, mežsaimniecības un zivsaimniecības sektoru intereses Eiropas Savienībā un ietekmēt ES lēmumus jau to tapšanas procesā, sekmējot mūsu lauku ražotāju vienlīdzīgu iespēju attīstīties ES ietvaros.

2003. gadā Zemkopības ministrija sadarbībā ar Lielbritānijas Padomi, Valsts kanceleju un Finanšu ministriju pabeidza izmēģinājuma projektu stratēģiskajā plānošanā un saņēma akceptu Ministru kabinetā dokumentam "Zemkopības ministrijas darbības stratēģija 2003.–2005. gadam", kas būtiski maina budžeta plānošanas procesu un ir garants iestādes darbībai, kas orientēta uz rezultātu.

2003. gada sākumā ministrijā tika izveidota jauna struktūrvienība – Administratīvais departaments, kura sastāvā ietilpst jaunizveidotā Valsts iepirkuma uzraudzības nodaļa un departamentā integrētā Lietvedības nodaļa un Informācijas sistēmu nodaļa. Administratīvā departamenta darbība vērsta uz to, lai panāktu ministrijas un tās padotībā esošo institūciju stabilas un sakārtotas informācijas tehnoloģiju un informācijas sistēmu vides organizēšanu un uzturēšanu, nodrošinātu kvalitatīvu ministrijas informāciju sistēmu darbību un attīstību, kā arī valsts iepirkumu reglamentējošo normatīvo aktu ievērošanas uzraudzību un izpildi.

Lai nodrošinātu efektīvu un pilnvērtīgu Latvijas lauksaimniecības, mežsaimniecības un zivsaimniecības nozaru interešu pārstāvēšanu un plānoto uzdevumu un pasākumu koordinēšanu Latvijas Republikas Pārstāvniecībā Eiropas Savienībā Briselē, tika izveidots valsts sekretāra padomnieka amats. Šā amata nepieciešamību noteica fakts, ka kopš 2003. gada 1. maija Latvija ieguva aktīvā novērotāja statusu Eiropas Savienības institūcijās un varēja aktīvi piedalīties visos Eiropas Savienības lēmumu pieņemšanas procesos.

5. IESTĀDES DARBĪBAS REZULTĀTI UN TO IZVĒRTĒJUMS

5.1 REZULTATĪVIE RĀDĪTĀJI UN TO IZPILDES ANALĪZE

5.1.1. Drošas, nekaitīgas un kvalitatīvas pārtikas nodrošināšana tirgū, tās izplatīšana atbilstoši patērētāju vajadzībām

Lai sagatavotos pilntiesīgai dalībai ES, iegūstot ne tikai tiesības, bet arī pilnā mērā uzņemoties dalībvalsts pienākumus, t. sk. pārtikas drošības un kvalitātes prasību realizēšanai, aizvadītajā gadā Zemkopības ministrija ir paveikusi lielu darba apjomu, kurā nodrošināta Latvijas likumdošanas harmonizācija pārtikas drošības un kvalitātes sektorā atbilstoši ES prasībām, kā arī ir nodrošinājusi *acquis communautaire* ieviešanu pārtikas drošības, kvalitātes un veterinārajā jomā.

Latvijā tika izveidota efektīva, ES pamatnostādnēm atbilstoša vienota pārtikas aprites uzraudzības un kontroles sistēma. Pārtikas un veterinārais dienests nodrošināja pārtikas aprites uzraudzību un kontroli no "fermas līdz galdam", tādējādi garantējot pārtikas drošību visos tās aprites posmos, kā arī sekmējot izsekojamības principu ievērošanu, ieskaitot pārtikas produktu pārvietošanu pāri valsts robežai. Pārtikas un veterinārais dienests arī izveidoja pārtikas aprītē iesaistīto uzņēmumu reģistru un saskaņā ar normatīvo aktu prasībām nodrošināja pārtikas aprītē iesaistīto uzņēmumu atzīšanu.

Gatavošanās iestājamai ES būtiski ietekmēja arī pārtikas drošības un kvalitāti reglamentējošās likumdošanas piemērošanu. ES pieauga piemērojamo normatīvo aktu -- regulu -- loma, kas visās 25 dalībvalstīs ir tieši piemērojamas. ES tieši piemērojamajos tiesību aktos, kuros bieži ir noteiktas ļoti tehniskas normas, piemēram, pieļaujamais piesārņojums pārtikā u. c., kā arī ES regulās ietvertās tiesību normas tiek bieži grozītas. Tālab Zemkopības ministrija ir pievērsusi pastiprinātu uzmanību ES tiesību aktu sistematizācijai, speciālistu aktīvai dalībai Eiropas Komisijas darba grupās un komitejās, nacionālo pozīciju izstrādei pārtikas drošības, kvalitātes un veterinārajā jomā, lai nodrošinātu Latvijas nacionālo interešu ievērošanu ES lēmumu ierosināšanas, sagatavošanas un pieņemšanas procesā.

Nemot vērā, ka pēc iestāšanās ES Latvijas robeža būs arī viena no ES ārējām robežām, turpinājās intensīvs darbs robežkontroles punktu sakārtošanā veterinārās kontroles nodrošināšanai atbilstoši ES prasībām. Pilnīga veterināro robežkontroles punktu sakārtošana ir paredzēta līdz 2004. gada augustam.

Sakarā ar gaidāmo pievienošanos kopējam tirgum arvien aktuālāks kļuva jautājums par patērētājiem drošas un kvalitatīvas pārtikas nodrošināšanu, jo ģenētiski modificētās produkcijas, kā arī jaunu slimību izplatīšanās ir radījusi sabiedrības uzticības mazināšanos pārtikas drošības sistēmai Eiropā. Tālab tika veikti pasākumi, lai modernizētu un sistematizētu pārtikas drošības sistēmu, kā arī nodrošinātu visaugstāko veselības standartu ievērošanu. Šā mērķa sasniegšanai tika veikta interešu apvienošana, lai rastu kopsaucēju rūpēm par sabiedrības veselību un dzīvnieku veselību un labturību, kas tieši ietekmē vispārējo sabiedrības veselības stāvokli, it īpaši -- pārtikas drošības līmeni. Liberalizējot tirdzniecības nosacījumus, pastiprināta uzmanība tika pievērsta daudzveidīgu un kvalitatīvu pārtikas produktu ražošanai, kā arī nacionālo īpatnību saglabāšanai pārtikas ražošanā.

Valsts uzraudzība un kontrole par valstī noteikto prasību ievērošanu 2003. gadā notika šādos pamatvirzienos un objektos:

- visas pārtikas aprites visos tās posmos (vairāk nekā 17 820 uzraudzības objektos);
- dzīvnieku veselībā un labturībā (vairāk nekā 90 770 uzraudzības objektos);
- dzīvnieku barības un veterināro zāļu aprītē (attiecīgi vairāk nekā 4 080 un 610 uzraudzības objektos);
- pārtikas produktu un preču kravu kontrolē uz valsts robežas (20 robežkontroles punktos, 78 muitas noliktavās un 28 brīvajās zonās).

Ar šo valsts budžeta programmu tika nodrošinātas Pārtikas un veterinārajam (PVD) dienestam deleģētās valsts funkcijas – valsts uzraudzība un kontrole pārtikas aprītē, dzīvnieku veselībā un labturībā. Programmas izpildes kvalitātes kritēriji ir patērētāju veselībai drošas un nekaitīgas pārtikas aprīte, dzīvnieku un ganāmpulku veselības nodrošināšana, Latvijas kā Eiropas Savienības kandidātvalsts saistību izpilde. Šīs programmas rezultatīvie rādītāji ir vairāk nekā 113 400 objektu un vairāk nekā 230 000 valsts robežu šķērsojošo kravu uzraudzība un kontrole, iesaistot šajās darbībās visas PVD struktūrvienības un vairāk nekā 1030 dienestā strādājošos darbiniekus.

Valsts uzraudzības un kontroles optimizācijai 2003. gadā tika veikta pārtikas uzņēmumu reģistrācija, kas ir svarīgs priekšnoteikums valsts uzraudzības un kontroles apjoma apzināšanā, prognozēšanā un plānošanā.

PVD 2003. gadā veicis vairāk nekā 30,5 tūkst. plānveida un ārpuskārtas pārbauzu pārtikas jomā, noteicis operatīvus pasākumus atklāto neatbilstību un trūkumu novēršanai. 2003. gadā 23 pārtikas pārstrādes uzņēmumi ieguva tiesības eksportēt savu produkciju uz Eiropas Savienību un 175 uzņēmumi -- uz citām valstīm. Šo uzņēmumu eksporta tiesību garants ir Pārtikas un veterinārā dienesta realizētās valsts uzraudzības un kontroles atbilstība Eiropas Savienības prasībām.

Valsts veterinārmedicīnas diagnostikas centrs (VVMDC) veica laboratoriskos izmeklējumus pārtikas aprītē un dzīvnieku infekcijas slimību diagnostiskā. 2003. gadā VVMDC veicis kopā 947 410 laboratoriskos izmeklējumus.

2003. gadā PVD izstrādāja un realizēja šādas pārtikas laboratoriskās kontroles programmas:

- "Pārtikas aprītē iesaistīto uzņēmumu laboratoriskās kontroles programma" (veikti 28 343 izmeklējumi);
- "Atliekvielu kontroles programma dzīvniekiem un dzīvnieku izcelsmes produktiem" (veikti 2 333 izmeklējumi);
- "Pesticīdu atlieku kontroles programma augu valsts produktiem" (veikti 1 250 izmeklējumi Latvijas izcelsmes produktiem un 848 izmeklējumi Latvijā ievestajiem produktiem);
- "Antibakteriālo līdzekļu atlieku kontroles programma" (veikti 1916 izmeklējumi uz hloramfenikolu un 1234 izmeklējumi uz inhibitorvielām);
- "Ģenētiski modificētos organismus saturošu pārtikas produktu marķēšanas kontroles programma" (veikti 50 izmeklējumi);
- "Dioksīnu kontroles programma" (noņemti un testēti 50 paraugi);
- "Radioloģiskā piesārņojuma kontroles programma" (veikti 240 izmeklējumi);
- "*Listeria monocytogenes* kontroles programma" (veikti 2786 izmeklējumi).

Uz Latvijas Republikas robežas 2003. gadā pārbaudītas 239 570 preču kravas, no kurām 352 konstatētas kā Latvijas Republikas prasībām neatbilstošas (308 kravas aizsūtītas atpakaļ uz eksportētājvalsti, bet 44 – iznīcinātas). Laboratoriskiem izmeklējumiem 2003. gadā nosūtīti 2 595 noņemtie paraugi, kuriem veikti 5 416 izmeklējumi.

Dzīvnieku lipīgo slimību profilakse un apkarošana ir programmas “Drošas, nekaitīgas un kvalitatīvas pārtikas aprīte” ļoti svarīgs un būtisks komponents. Realizējot šo programmas virzienu, PVD ir veicis dzīvnieku slimību diagnostiku un ierobežošanu valsts teritorijā. Kopā veikti 902 944 valsts uzraudzības diagnostiskie izmeklējumi, tajā skaitā 566 371 seroloģiskie izmeklējumi, 11 819 virusoloģiskie izmeklējumi, 6 126 izmeklējumi uz govju sūkļveida encefalopātiju, 4 izmeklējumi uz *Skrēpi* slimību aitām un kazām, 309 329 dzīvniekiem veikta tuberkulozes alerģiskā diagnostika, izlietojot 312 074 tuberkulīna devas, kā arī veikti 6550 epizootiskā fona izmeklējumi uz sevišķi bīstamām (A un B grupas) infekcijas slimībām.

Turpinot trakumsērgas apkarošanu, veikta savvaļas dzīvnieku (lapsu un jenotsuņu) profilaktiskā vakcinācija pret trakumsērgu, nodrošinot 300 000 vakcīnas ēsmu izlikšanu visā valsts teritorijā, kā arī 11 353 mājdzīvniekiem veikta piespiedu vakcinācija pret trakumsērgu, tajā skaitā vairāk nekā 2950 suņiem, 1750 kaķiem, 5250 govīm, 920 cūkām, 200 aitām, 90 kazām, 110 zirgiem, 40 trušiem u. c.

Pateicoties veiktajiem pasākumiem, 2003. gadā valstī ir saglabāta stabila epizootiskā situācija, nodrošināts Latvijas kā labvēlīgas teritorijas statuss saimnieciskajām un tirdzniecības aktivitātēm. Zināmas problēmas joprojām rada trakumsērga, bet, turpinot konsekventu pasākumu veikšanu šīs slimības ierobežošanā, tuvākajos gados ir gaidāma situācijas uzlabošanās.

5.1.2. Lauku ekonomikas attīstības sekmēšana

Atbalsts lauksaimniecības un lauku integrētai un konkurētspējīgai attīstībai

Budžeta programmas “Atbalsts lauksaimniecības un lauku integrētai un konkurētspējīgai attīstībai” ietvaros 2003. gadā tika īstenoti konkurētspējas un ienākumu paaugstināšanas pasākumi lauksaimniecības, pārtikas apstrādes, zivsaimniecības, mežsaimniecības un lauku attīstības sektorā.

Zemkopības ministrijas budžeta programmas “Atbalsts lauksaimniecības un lauku integrētai un konkurētspējīgai attīstībai” mērķis -- iekšējā un ārējā tirgū konkurētspējīgas produkcijas ar augstu pievienoto vērtību ražošana, vienlaikus nodrošinot lauku iedzīvotāju ienākumu pieaugumu un efektīvu nozares integrāciju ES.

Šā budžeta programma tika ieviesta ar šādu instrumentu palīdzību:

- valsts subsīdijām lauksaimniecības attīstībai;
- SAPARD Latvijas Lauksaimniecības un lauku attīstības programmu;
- Nelauksaimnieciskās uzņēmējdarbības attīstības programmu (NUAP);
- Lauksaimniecības ilgtermiņa investīciju kredītēšanas programmu;
- Lauksaimniecībā izmantojamās zemes iegādes kredītēšanas programmu;
- tirgus intervenci.

2003. gadā būtisks ministrijas īstenotās politikas rezultāts ir bruto pievienotās vērtības pieaugums uz vienu strādājošo lauksaimniecībā. Faktiskā radītā pievienotā vērtībā 2003. gadā bija Ls 1337 uz vienu strādājošo, kas par 37% pārsniedz plānoto. Šis, kā arī pārējie rādītāji, liecina par stabilitāti lauksaimniecības produkcijas ražošanā un arvien pieaugošiem lauksaimniecības sektorā nodarbināto ienākumiem. Tāpat arī pieaugošais specializēto saimniecību skaits liecina par arvien lielākām iespējām plānot konkrētās nozares tālāku attīstību.

Lauku attīstība

2003. gads bija raksturīgs ar ļoti aktīvu SAPARD Latvijas Lauksaimniecības un lauku attīstības programmas līdzekļu apgušanu. Neskatoties uz to, ka gada sākumā izskanēja šaubas par SAPARD finansējuma apgušanu, vasarā bija vērojams straujš pieteikumu skaita pieaugums. Tas radīja bažas par finansējuma pietiekamību visiem projektiem. Gada beigās iesniegtie pieteikumi visos pasākumos kopā pārsniedza pieejamo finansējumu par 5,6% procentiem. Jāpiebilst, ka SAPARD līdzekļu apguvi veicināja arī 2003. gada 4. martā SAPARD programmas Uzraudzības komitejas sēdē pieņemtie programmas grozījumi.

Kopumā SAPARD programmas realizācijai 2003. gadā tika piešķirti Ls 18,2 milj., kur Eiropas Savienības līdzfinansējums veidoja Ls 13,8 milj.

2003. gadā pilnībā tika realizēti 858 projekti ar kopējo attaisnoto izdevumu summu Ls 53 milj. No šiem finanšu līdzekļiem 54,1%, ir pašu atbalsta saņēmēju ieguldītie līdzekļi, sabiedriskais finansējums -- Ls 24 milj., no tā 75% ir Eiropas Savienības līdzfinansējums. Reģionu griezumā visvairāk projektu ir realizēti Zemgales reģionā -- 203 projekti.

Tika veikti nepieciešamie priekšdarbi, lai varētu akreditēt pavadošo pasākumu 1 "Apmācības" un pavadošo pasākumu 2 "Tehniskā palīdzība".

Nozīmīgs bija SAPARD programmas vidēja termiņa novērtējums, ko veica Lielbritānijas konsultāciju kompānija "Halcrow". Šis novērtējums ir uzskatāms par vienu no pirmajiem Latvijas īstenotās lauksaimniecības un lauku attīstības politikas novērtējumiem. Ziņojumā minētie ieteikumi tika izmantoti, sagatavojoties strukturālo fondu apgušanai. Ar ziņojuma tekstu ir iespējams iepazīties ministrijas mājaslapā www.zm.gov.lv.

Nelauksaimnieciskās uzņēmējdarbības attīstības programma (NUAP) tika uzsākta 2003. gada 14. janvārī. Kredītgarantijas tika piešķirtas tādu nozaru atbalstīšanai kā lauku tūrisms, kokapstrāde, metālapstrāde, ceļu remonts, mežizstrāde, transporta pakalpojumi, celtniecība, autoservisa pakalpojumi u. c. Atbilstoši NUAP nosacījumiem pārskata periodā tika apstiprināti projekti par Ls 6 873 376, kas paredzēja radīt 654 jaunas darbavietas laukos. No iepriekš minētā ir redzams, ka vidēji vienas jaunas darbavietas radīšanā ir paredzēts ieguldīt Ls 10 510. No 233 apstiprinātajiem projektiem par grantu saņemšanu 28 bija jaunu uzņēmumu projekti. Iedzīvotāju un uzņēmēju interese par iespēju saņemt valsts atbalstu nelauksaimnieciskās uzņēmējdarbības attīstībai bija ļoti liela. Sakarā ar ierobežoto valsts atbalstam piešķirto finansējumu to nebija iespējams apmierināt.

Palielinoties SAPARD un Nelauksaimnieciskās uzņēmējdarbības programmas nozīmei, arvien samazinājās subsīdiju ieguldījums modernizācijas pasākumos. Salīdzinot ar iepriekšējiem gadiem, 2003. gadā piešķirtais valsts atbalsts bija par 27% mazāks nekā 2002. gadā un par 51% mazāks nekā 2001. gadā. Izmantojot valsts atbalstu, pieauga jaunas traktortehnikas, kombainu un citu lauksaimniecības tehnikas un tehnoloģisko iekārtu vienību iegāde, kā arī tika piesaistīts privātā kapitāla apjoms tehniskā parka atjaunošanā, kam ir liela nozīme racionālas un efektīvas ražošanas attīstībā, samazinot produkcijas ražošanas izmaksas.

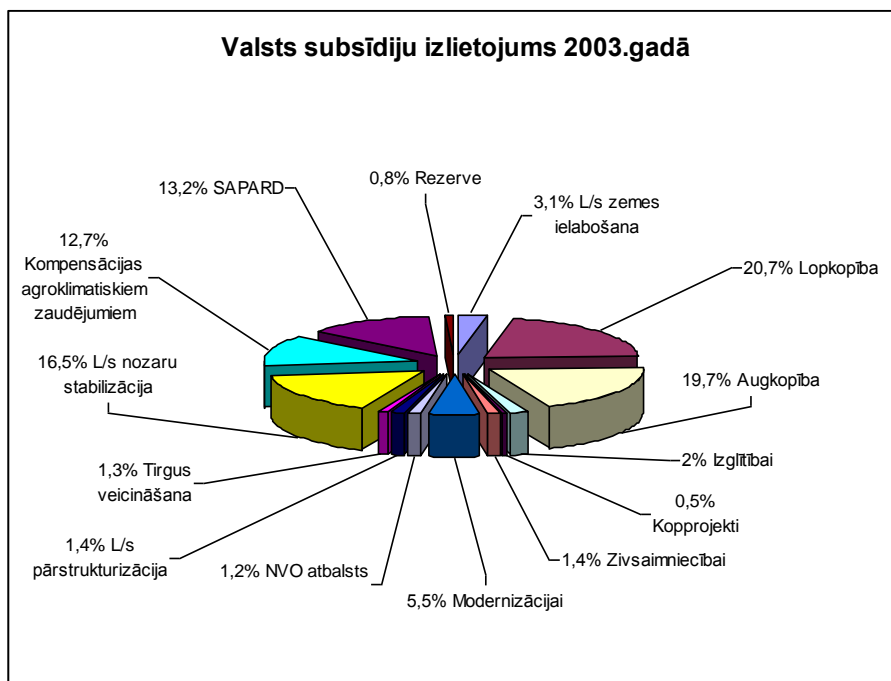
Šo programmu ieviešanas gaitā tika izveidotas 452 darbavietas, kas par 25% pārsniedza 2003. gadā plānoto. Tomēr jaunizveidoto uzņēmumu skaits laukos atpaliek par vairāk nekā 37% no sākotnēji plānotā. Par sekmīgu valsts atbalsta instrumenta darbību liecina arī augstais piesaistītais privāto investīciju apjoms, kas pārsniedz sākotnēji plānoto par 66% un ir Ls 25 milj. Daļēji tas izskaidrojams ar vēlo SAPARD programmas uzsākšanu, tāpēc 2003. gadā tika īstenots vairāk projektu, nekā sākotnēji tika plānots.

Piešķirot atbalstu lauku uzņēmēju sadarbībai un kooperācijai, palielinājās atbalstīto nevalstisko organizāciju un lauksaimniecības kooperatīvu skaits (53% attiecībā pret plānoto), kas veicināja lauku iedzīvotāju informētību un izglītošanu par Latvijas integrāciju ES, aktivizēja ekonomikas dažādošanu laukos, radīja labvēlīgu vidi lauksaimnieciskai ražošanai, iesaistīja lauku iedzīvotājus lauksaimniecības un lauku politikas veidošanā.

Valsts subsīdijas lauksaimniecības attīstībai

Pamatojoties uz Ministru kabineta rīkojumu "Par Lauksaimniecības subsīdiju valsts programmu 2003. gadam", ar Zemkopības ministrijas 2003. gada 1. aprīļa rīkojumu Nr. 95 "Subsīdijas lauksaimniecības produkcijas ražotājiem" tika noteiktas un apstiprinātas detalizētas procedūras programmas īstenošanai, kuru administrēšanu veica Lauku atbalsta dienests.

Subsīdiju programmas mērķis ir sekmēt ražošanas efektivitāti un konkurētspēju iekšējā un ārējā tirgū, piešķirot naudas līdzekļus noteiktiem pasākumiem. Valsts subsīdiju izmaksa lauksaimniecībai 2003. gadā sasniedza Ls 39 278 tūkst. Salīdzinot ar iepriekšējo gadu, subsīdiju apjoms ir palielinājies par 30%, jo papildu līdzekļi tika piešķirti lauksaimniecības nozaru stabilizācijas pasākumiem un kompensācijām par agroklimatisko apstākļu radītiem zaudējumiem.

2003. gadā kopumā realizētas 14 apakšprogrammas. Budžeta programmas "Subsīdijas lauksaimniecības produkcijas ražotājiem" 2003. gada rezultātie rādītāji ir izpildīti par 100% un nedaudz pārsniegti. Līdz ar to piešķirtie valsts budžeta līdzekļi ir izlietoti efektīvi atbilstoši plānotajiem uzdevumiem.

Ņemot vērā to, ka gada laikā piešķirts papildu finansējums, palielinājies subsīdiju saņēmēju skaits. Atbalstot ciltsdarbu, ir izdevies panākt, ka saimniecībās tiek veidoti augstražīgi ganāmpulki, kas nodrošina pastāvīgu piena izslaukuma pieaugumu un stabilu piena iepirkuma daudzumu. Katru gadu govju skaits pārraudzībā palielinās, kā arī palielinās pārraudzībā esošo govju produktivitāte, kas veicina piensaimniecības nozares straujāku attīstību un stabilu iekļaušanos vienotajā tirgū. Līdz ar to arī turpmāk ir nepieciešams ciltsdarba atbalsts, tādējādi paaugstinot piensaimniecības nozares efektivitāti un ļaujot īstenot izvirzītos mērķus.

Par subsīdiju izmantošanas efektivitāti liecina arī liellopu gaļas ražošanas kā patstāvīgas nozares attīstība, jo par 69% ir palielinājies atbilstošas kvalitātes jaunlopu skaits saimniecībās attiecībā pret plānoto. Tā kā ražošanas apjomi ir nelieli, var prognozēt, ka arī nākotnē liellopu gaļas cena vietējā tirgū būs stabila un līdz ar to arī konstants pieprasījums pēc liellopu gaļas pārstrādes uzņēmumos.

Par 44% ir palielinājusies augsta ataudzējuma zālāju sēklu realizācija, nodrošinot sēklaudzētājus ar augstu kategoriju sēklām par vietējam tirgum atbilstošām cenām. Atbalstot sēklkopību, vērojama pozitīva tendence sēklkopības materiāli tehniskās bāzes nostiprināšanā saimniecībās, kas varētu nodrošināt atbilstošas kvalitātes sēklu ražošanu saskaņā ar Eiropas Savienības direktīvu prasībām.

Par cietes kartupeļu audzēšanu subsīdijas tiek maksātas kopš 1994. gada, tādējādi katru gadu palielinājies pārstrādāto kartupeļu apjoms. 2003. gadā kartupeļu realizācija pārstrādei ir palielinājusies par 39% attiecībā pret plānoto, kas vērtējams

Ļoti pozitīvi, jo nodrošina svarīgāko uzdevumu izpildi kartupeļu nozarē tuvākajos gados, t. i., nodrošina pilnībā iekšējo tirgu ar pašražotiem kartupeļiem un palielina kartupeļu pārstrādes produktu eksportu.

2003. gads bija pēdējais gads, kad lauksaimniecības ražošanas modernizācijai tika piešķirtas valsts subsīdijas lauksaimnieciskās ražošanas attīstībai un konkurētspējīgas lauksaimniecības produkcijas ražošanas paplašināšanas pasākumiem, kuriem nav iespējams saņemt SAPARD līdzekļus.

Diemžēl pārskata periodā netika sasniegts sākotnēji plānotais to uzņēmumu skaits, kuri pilnībā atbilst Eiropas Savienības higiēnas prasībām piensaimniecības sektorā. Tāpat netika uzsākti agrovīdēs pasākumi SAPARD programmas ietvaros, tādējādi novirzot vidi saudzējošu lauksaimniecības metožu ieviešanu uz 2004. gadu. Tomēr pozitīvi vērtējama valsts subsīdiju ietekme uz bioloģiskās lauksaimniecības attīstību, kā rezultātā tika panākts 52% pieaugums bioloģiski apsaimniekotajās platībās.

Izvērtējot 2003. gadu kopumā, jāsecina, ka subsīdiju sistēmai ir jābūt ilglaicīgai, lai dotu iespēju ražotājiem pašiem pieņemt pamatotus saimnieciskās darbības lēmumus, ievērojot ekonomiskās attīstības apstākļus un valsts piedāvātos atbalsta noteikumus. Subsīdijas tiek piešķirtas konkrētam mērķim, un to apjomam ir jābūt pietiekamam, lai sasniegtu gaidāmo rezultātu. Līdzekļu trūkuma gadījumā tie koncentrēsies šaurāka problēmu loka risināšanā.

Valsts un Eiropas Savienības atbalsta administrēšana

Budžeta apakšprogrammas "Valsts un Eiropas Savienības atbalsta administrēšana" darbības mērķis ir nodrošināt vienotu lauku atbalsta politikas realizāciju valstī, administrēt valsts un Eiropas Savienības atbalstu laukiem, lauksaimniecībai, mežsaimniecībai un zivsaimniecībai.

Tās ietvaros līdzekļi izlietoti deviņos reģionālo lauksaimniecības pārvalžu, Aiviekstes meliorācijas sistēmu valsts pārvaldes (MSVP) un Lauku atbalsta dienesta (LAD) darbības nodrošināšanai. Pavisam šajā apakšprogrammā izlietoti Ls 5398,5 tūkst., no kuriem Ls 3619,9 tūkst. (67%) ir uzturēšanas izdevumi, bet Ls 1778,6 tūkst. (33%) – izdevumi kapitālieguldījumiem. No kopējiem uzturēšanas izdevumiem – Ls 1481,7 tūkst. (41%) izlietoti LAD, bet Ls 2138,2 tūkst. (59%) – reģionālo struktūrvienību uzturēšanai. No visiem kapitālieguldījumiem Ls 1151,4 tūkst. (65%) izlietots investīcijās (izlietojuma atšifrējums sadaļā "Valsts investīciju programmas"). Pārējā kapitālieguldījumu summa Ls 627,2 tūkst. izlietota šādi:

- Ls 271,7 tūkst. (43%) – kustamo īpašumu iegādei (t. sk. 35 globālās pozicionēšanas sistēmas aparātiem lauku bloku uzmērīšanai, 18 kopētājiem un darbavietu iekārtojumam jaunajiem darbiniekiem);
- Ls 316,0 tūkst. (50%) izlietots programmatūru iegādei ES atbalsta administrēšanai;
- Ls 30,0 tūkst. (5%) izlietots divu reģionālo lauksaimniecības pārvalžu ēku kapitālajam remontam;
- Ls 9,5 tūkst. (2%) zemes iegādei.

Intervences pasākumu nodrošināšana

No 2002. gada 15. jūlija līdz 2003. gada 15. aprīlim no Latvijas labības audzētājiem un to kooperatīvajām sabiedrībām pavisam tika saņemti un reģistrēti 317 pieteikumi labības pārdošanai intervencē. Pavisam pieteikumos piedāvāta 89 291 tonna labības, tai skaitā 78 454 tonnas kviešu un 10 837 tonnas rudzu graudu. Daļa labības audzētāju iesniedza vairākus pieteikumus dažādos termiņos, tāpēc 317 pieteikumus iesniedza 267 Uzņēmumu reģistrā reģistrēti uzņēmumi (uzņēmējsabiedrības), kas nodarbojas ar labības audzēšanu, vai to kooperatīvās sabiedrības.

Lielākais pieteikumu skaits tika saņemts no Bauskas rajona labības audzētājiem -- 65 pieteikumi par 17 837 tonnu labības pārdošanu intervencē, bet lielāko labības daudzumu -- 23 272 tonnas labības -- 49 pieteikumos piedāvāja Dobeles rajona labības audzētāji.

Salīdzinot ar iepriekšējiem intervences periodiem, 2002./2003. gada intervencē palielinājies noslēgto līgumu izpilde, labības pārdevēji intervences noliktavās faktiski piegādāja 92% no kopējā līgumos noteiktā labības daudzuma, 2001./2002. g. -- 79%, 2000./2001. g. -- 71%.

Pavisam 2002./2003. gada intervences krājumos Latvijas labības audzētāji un to kooperatīvās sabiedrības piegādāja 72 423,945 tonnas labības Ls 5 666 760,44 vērtībā (tai skaitā PVN un PVN kompensācija).

Zivsaimniecība

2003. gadā bija plānots pilnā apmērā izmantot SAPARD programmas 2.1. apakšprogrammas "Lauksaimniecības un zivsaimniecības produkcijas pārstrādes un mārketinga pilnveidošana" sākotnēji paredzētos līdzekļus zivju apstrādes uzņēmumu sakārtošanai atbilstoši ES prasībām. Taču sakarā ar uzņēmumu sarežģīto finansiālo stāvokli uzņēmumi nevarēja izpildīt SAPARD finansējuma saņemšanai izvirzītos nosacījumus, kā dēļ netika izpildīts rādītājs "Zivju apstrādes uzņēmumi, kuri atbilst ES higiēnas prasībām" (2003. gadam plānotais skaits -- 17, faktiskais -- 14). 2003. gadā SAPARD programmas 2.1. apakšprogrammas ietvaros tika atbalstīti seši projekti un pabeigto projektu sabiedriskais finansējums bija Ls 178,2 tūkst.

Zivju produkcijas ārējās tirdzniecības rezultatīvais rādītājs -- ārējās tirdzniecības bilance -- salīdzinājumā ar pārskata perioda plānotajiem apjomiem izpildīts par 96,4% (2003. gadā plāns -- Ls 36,4 milj., 2003.gadā faktiskais -- Ls 35,1 milj.). Tas bija pietiekami labs rezultāts, jo 2003. gadā, salīdzinot ar 2002. gadu, zivju konservu ražošanas apjomi samazinājās gandrīz par 25%. Zivju apstrādes rūpniecības produkcijas eksporta apjoma īpatsvars salīdzinājumā ar 2003. gadam plānotiem rādītājiem netika pilnībā izpildīts (2003. gadā plāns -- 2,96%, 2003. gadā faktiskais -- 2,26%). To ietekmēja nozvejas samazināšanās 2003. gada I ceturksnī Baltijas jūrā un Rīgas jūras līcī, ko galvenokārt izraisīja aizsalušais Rīgas jūras līcis. Tomēr nozveja tālējūrā 2003. gadā, salīdzinot ar 2002. gadu, palielinājās par 69% un zvejniecības produkcijas eksporta īpatsvars Latvijas kopējā eksporta apjomā salīdzinājumā ar 2003. gada plānu palielinājās par 4,5%.

Latvijas nozvejas kvotu apguve veidoja 97%. Nozvejas kvota reņģēm, brētliņām un mencām tika izpildīta vairāk nekā par 98%, bet lašu zvejas iespējas tika apgūtas tikai

29,7% apmērā. Lašu nozvejas kvotu neizpildi ietekmēja nelabvēlīgie meteoroloģiskie apstākļi un importētās lašu produkcijas konkurence vietējā tirgū.

Rezultatīvie rādītāji par Latvijai pieejamām zvejas iespējām Baltijas jūrā 2003. gadā kopumā tika izpildīti. Mencas faktiski nozvejoja 4,6 tūkst. t apjomā (plānots 2,5 tūkst. t), lašus 0,1 tūkst. t (plānots 0,29 tūkst. t), brētliņas 41,70 tūkst. t (plānots 47,27 tūkst. t) un reņģes 24,2 tūkst. t apjomā (plānots 23 tūkst. t). Mencu nozveja palielinājās sakarā ar Baltijas jūras zvejniecības komisijas (IBSFC) lēmumu piešķirt lielāku nozvejas kvotu, nekā iepriekš tika prognozēts. Savukārt brētliņu nozveja samazinājās sakarā ar Starptautiskās Baltijas jūras zvejniecības komisijas (IBSFC) lēmumu piešķirt mazāku nozvejas kvotu, nekā iepriekš tika prognozēts.

Zivju krājumu papildināšanas dēļ paaugstinājās iekšējo ūdeņu izmantošanas efektivitāte. 2003. gadā palielinājās ūdenstilpju skaits, kurās notiek licencētā makšķerēšana (2003. gada plāns – 42, faktiskais – 47). Tas galvenokārt izskaidrojams ar pieaugošu interesi par makšķerēšanu un makšķerēšanas tūrismu.

Izglītība un kultūra

Profesionālā izglītība

2003. gadā Zemkopības ministrijas padotībā bija trīs augstākās izglītības iestādes – Latvijas Lauksaimniecības universitāte, Jēkabpils Agrobiznesa koledža un Malnavas koledža, 31 profesionālās izglītības iestāde, kā arī līgumattiecības ar BO SIA “Rūjienas arodģimnāzija” un divām pašvaldību profesionālās izglītības iestādēm. Izglītības un zinātnes ministrijā dokumentus par darbības uzsākšanu koledžas statusā ir iesniedzis Valsts Priekuļu lauksaimniecības tehnikums, Smiltenes tehnikums un BO valsts SIA “Bulduru dārzkopības vidusskola”. Pieaugušo izglītošanu un mācību metodisko darbu veica BO SIA “Latvijas Lauksaimniecības konsultāciju un izglītības atbalsta centrs”.

Pārskata gadā Zemkopības ministrijas finansētajās profesionālās izglītības iestādēs strādāja 23 direktori ar augstākās profesionālās kvalifikācijas kategoriju un deviņi ar vidējās profesionālās kvalifikācijas kategoriju, bet pieci direktori nebija atestēti, jo amatā atradās mazāk par vienu gadu.

2003. gadā turpinājās izglītības iestāžu un izglītības programmu akreditācijas process. Kopumā katru gadu tiek īstenotas ap 90 profesionālās vidējās izglītības un arodizglītības programmas, kas aptver dažādus kvalifikācijas līmeņus un tādā veidā uzlabo izglītības pieejamību atkarībā no izglītojamā iepriekšējās izglītības un spējām. 2003. gadā profesionālo vidējo izglītību un arodizglītību ieguva 3052 jaunieši.

Augstākā izglītība

ZM padotības iestāde -- Latvijas Lauksaimniecības universitāte (LLU) -- nodrošina kvalitatīvu augstāko akadēmisko un augstāko profesionālo izglītību akreditētās studiju programmās lauksaimniecībā, mežu, veterinārmedicīnas, pārtikas, lauku sociāli ekonomiskās attīstības, inženierzinātņu, informācijas tehnoloģiju un vides apsaimniekošanā.

2003. gadā budžeta un maksas studentu skaits (10 132) bija par 4,3% lielāks nekā 2002. gadā (9711). 2003. gadā pamatstudiju un maģistrantu absolventu skaits pārsniedza plānoto.

Lai nodrošinātu zinātniskā un akadēmiskā personāla atjaunošanu, augstskolai īpaši svarīgas ir zinātniskās studijas – doktorantūra. LLU ir akreditētas 10 doktora studiju programmas un licencētas trīs doktora studiju programmas. 2003. gadā tika aizstāvēti divi promocijas darbi, kas ir par 50% vairāk nekā 2002. gadā.

Kultūra

2003. gadā darbojās K. Ulmaņa piemiņas muzejs “Pikšas”, kā arī Latvijas Meliorācijas un zemkopības muzeja un Lauksaimniecības tehnikas muzeja “Kalēji” reorganizācijas rezultātā jaunizveidotais Latvijas Lauksaimniecības muzejs. Abus muzejus apmeklējuši 12 000 interesentu.

Pieaugušo tālākizglītība

LLU tālākizglītības programmu un kursu piedāvājums galvenokārt vērsts uz LLU personāla, Latvijas augstskolu absolventu un Zemgales reģiona iedzīvotāju iegūtās izglītības turpināšanu un profesionālās meistarības pilnveidošanu.

2003. gadā LLU tālākizglītības piedāvājumu veidoja šādas programmas un kursi: mājturība – pedagoģija, arodpedagoģiskās izglītības pamatprogramma DELATE, pedagoga profesionālās darbības pamatkurs pedagoģijā, floristika, dārzu dizains, augstskolu didaktika.

LLU personāla tālākizglītībai 2003. gadā regulāri organizēti semināri par ES fondu izmantošanu augstākās izglītības, tālākizglītības un zinātnes attīstībai, kā arī par 6. ietvara programmas aktualitātēm.

2003. gadā rezultatīvie rādītāji ir pilnībā izpildīti BO SIA “Latvijas Lauksaimniecības konsultāciju un izglītības atbalsta centra” pieaugušo tālākizglītības programmā: kvalifikācijas paaugstināšanas pasākumi zemniekiem un lauku uzņēmējiem. Pavisam sniegtas 25 097 konsultācijas par lopkopību, augkopību, kooperāciju, lauku ekonomikas dažādošanu, videi draudzīgu saimniekošanu, integrāciju ES u. c. jautājumiem. Tāpat tika uzsākts darbs pie jaunu pagasta iniciatīvu grupu izveides katrā republikas rajonā u. c. aktivitātes. Pavisam organizēti semināri ar 51 235 cilvēkstundām, t. sk. par integrāciju ES un Kopējo lauksaimniecības politiku (KLP) – 14 695 c/st.

Plānotajā apjomā tika sagatavoti un izdoti informatīvie materiāli.

5.1.3. Dabas resursu ilgtspējīgas apsaimniekošanas sekmēšana

Meža resursu saglabāšana un ilgtspējīga izmantošana

No Latvijas kopējās teritorijas 44,5% aizņem meži, t. i., 2,931 milj. ha. Latvijā turpinās kopējās koksnes krājas un mežaudžu platību pieaugums. Koksnes kopkrāja 2003. gadā sasniedza 585 milj. m³, kas ir par 3,3 reizēm vairāk, nekā bija 1938. gadā. Svarīgākie koksnes krājas pieauguma iemesli – mērķtiecīga mežsaimnieciskā darbība audžu produktivitātes palielināšanai, meža platību pieaugums, relatīvi lielais

vidēja vecuma audžu īpatsvars ar lielākiem pieaugumiem. Priedei, eglei, bērzam, ozolam, osim, melnalksnim ciršanas intensitāte valstī nav pārsniegusi kārtējo krājas pieaugumu. Līdz 95% palielinājies likumīgi nocirstās koksnes apjoms pret kopējo nocirsto apjomu.

Pēc operatīvās informācijas 2003. gadā reģistrēti 857 meža ugunsgrēki, kas ir divreiz mazāk nekā 2002. gadā, skarot 415 ha meža platības. Galvenie meža ugunsgrēku cēloņi: nevērība apsaimniekošanā, vecās zāles un zaru dedzināšana, meža apmeklētāju nosviesti izsmēķi un bez uzraudzības atstāti uguns kuri.

Latvijā ir 17 medījamo zīdītāju un 28 medījamo putnu sugas. Republikā nenotiek medību resursu rūpnieciska izmantošana, un esošās medības ir uzskatāmas par amatieru jeb sporta medībām. Medījamo pārnadžu populācijas saglabātas tādā apjomā, kas ļauj medīt aļņus 90% platību, staltbriežus – 75% , bet mežacūkas un stirnas – 100% visās platībās.

2003. gadā pēc budžeta grozījumiem Meža attīstības fondam tika piešķirts 466 800 latu liels finansējums. Meža attīstības fonda mērķis ir mežsaimniecības atbalsta un attīstības programmu finansēšana, meža zinātniskā izpēte un meža īpašnieku izglītošana. Kopumā 2003. gadā tika atbalstīti 33 projekti: no tiem 20 zinātniskās izpētes pētījumu projekti par meža nozarei aktuālām tēmām, kā arī meža nozari reklamējoši un izglītojoši pasākumi, tai skaitā līdzfinansējums vairākiem starptautiskiem projektiem (PHARE u. c.), kā arī projekti Latvijas Meža un saistīto nozaru nacionālās programmas izstrādei un zinātnes infrastruktūras attīstībai.

2003. gadā, palielinoties pieprasījumam pēc papildu informācijas par meža atjaunošanas un kopšanas jautājumiem, strauji pieaudzis sniegto konsultāciju skaits meža īpašniekiem uz vietas klientu mežos – 37 800 konsultācijas, savukārt mežsaimniecībās sniegtas vēl 27 400 konsultācijas par meža apsaimniekošanas jautājumiem. Lai veiksmīgāk izmantotu budžeta līdzekļus un uzlabotu meža atjaunošanu privātajā sektorā, pērn organizēti 380 semināri (plānoti 300) par mežsaimniecības jautājumiem.

Paaugstinoties iedzīvotāju labklājības līmenim, palielinājies meža zemju transformācijas gadījumu skaits, izsniegtas 290 meža zemju transformācijas atļaujas. Pieaudzis izsniegto koku ciršanas apliecinājumu skaits – 72 123, kas saistīts ar cenu kāpumu kokmateriālu tirgū 2003. gadā.

Reģistrēto meža reproduktīvo materiālu ieguves avotu (93 pret 200 plānotiem) un sertificēto meža reproduktīvā materiāla partiju skaita atšķirības (276 pret 500 plānotiem) ir skaidrojamas ar to, ka tikai 2003. gada 26. novembrī stājās spēkā papildinātie MK noteikumi par meža reproduktīvo materiālu.

2003. gada reģionālā meža monitoringa rezultāti parādīja, ka par nebojātiem vai viegli bojātiem uzskatāmi 87,8% skuju koku un 86,5% lapu koku. Priedes veselības stāvoklis, salīdzinot ar 90. gadiem, turpina uzlaboties. Priedei skuju zudums jeb defoliācija 2003. gadā veido 19,4%. Savukārt egles un lapu koku stāvoklis pēdējos gados nav būtiski mainījies, 2003. gadā skuju (lapu) zudums attiecīgi veido 20,6% un 19,7%. Mežaudžu veselības stāvokli negatīvi ietekmē bebru appludinājumi, kaitēkļu bojājumi, slimības un citi dabas faktori. Parauglaukumi ar pasliktinātu koku veselības stāvokli vairāk koncentrējas valsts austrumu rajonos.

Lai uzlabotu medību normatīvo aktu ievērošanu un novērstu iespējamus pārkāpumus, VMD 2003. gadā dubultā apjomā veicis mednieku formējumu pārbaudes medību laikā. Atbilstoši plānam 2003. gadā uzbūvēti 11 jauni metāla uguns novērošanas torņi. Kopējais uguns novērošanas torņu skaits: 165 metāla un 22 koka torņi.

Zivju resursu sabalansēta izmantošana un bioloģiskās daudzveidības saglabāšana

Latvijas ekonomiskajā zonā ietilpst vairāk nekā 10% no Baltijas jūras ūdeņu kopējās platības. Savukārt upes, ezeri un ūdenskrātuves un jūras teritoriālie ūdeņi aizņem 2,4% no valsts teritorijas. Zivsaimniecības nozares darbību galvenokārt nosaka vietējie Baltijas jūras un Rīgas jūras līča zivju izejvielu resursi.

Zvejniecības produkcijas eksporta apjoms 2003. gadā bija 8,4 milj. latu, kas ir 0,69% no kopējā eksporta apjoma. Zivju apstrādes rūpniecības produkcijas eksporta īpatsvars kopējā eksporta apjomā bija 2,45%.

Baltijas jūrā un Rīgas jūras līcī intensīvas zvejas un ūdeņu piesārņojuma dēļ turpināja sarukt zivju krājumi un tika samazinātas Latvijai piešķirtās nozvejas kvotas. Tā ietekmē pieauga iekšējo ūdeņu izmantošanas efektivitāte. 2003. gadā 47 ūdenstilpēs notika licencētā maksķerēšana. Iespējamais zivju resursu ieguvums no Latvijā realizētās zivju resursu atražošanas valsts programmas zivju nozvejās un maksķernieku lomos 2003. gadā veidoja 396 tonnas.

Zivju resursu atražošanu īsteno Valsts zivsaimniecības pārvaldes pārziņā esošās zivju audzētavas (Tome, Dole, Brasla, Kārji, Ķegums, Pelči, Sērene). 2003. gada darbības rādītāji tika pilnībā izpildīti. Izaudzēti un dabiskajās ūdenstilpēs izlaisti 11,1 milj. gab. dažādu zivju sugu mazuļi un kāpuri. Tajā skaitā ir 1,52 milj. gab. lašu un taimiņu smolti, viengadnieki un mazuļi, 1,80 milj. gab. zandartu, vimbu, plaužu un līdaku mazuļi un 7,78 milj. gab. nēģu, līdaku un citu vietējo zivju kāpuri.

Darbības rādītāji zivju resursu pētīšanā, limitēšanā un regulēšanā izpildīti atbilstoši pārskata periodā paredzētajam. 2003. gadā tika veikti hidrobioloģiskie un ihtioloģiskie pētījumi 21 ūdenstilpē, savukārt zvejas limiti tika noteikti 500 ūdenstilpēs. Ūdenstilpju zivsaimniecisko resursu kadastra izveidei tika apkopotī dati par 410 ezeriem un ūdenskrātuvēm, kā arī tika izstrādāti zivsaimniecības ekspluatācijas noteikumi 11 publiskajām ūdenstilpēm.

2003. gadā sekmīgi turpināja darboties Zivju fonds (Zemkopības ministrijas speciālais budžets). Fondam tika piesaistīti papildu finanšu līdzekļi, kas nodrošināja efektīvu valstij noteikto funkciju realizēšanu zinātniskos pētījumos zivsaimniecībā, zivju resursu atražošanas un zivju aizsardzības pasākumos, kā arī vienlaikus veicināja vispārēju zivsaimniecības nozares attīstību.

Astotajā Zivju fonda darbības gadā (2003. gadā) notika astoņas Zivju fonda padomes sēdes, kurās tika izskatīti 124 projektu finansējuma pieteikumi par kopējo summu Ls 1 132 787 un apspriesti vairāk nekā 40 jautājumi, kas saistīti ar Zivju fonda darbību un zivsaimniecības nozares attīstību Latvijā. Zivju fonda padome 2003. gadā atbalstīja un piešķīra finanšu līdzekļus 106 projektiem par kopējo summu Ls 962 557.

Lauksaimniecībā izmantojamo zemju efektīva apsaimniekošana

Latvijas teritorijai ir raksturīgs salīdzinoši liels nokrišņu daudzums, kas ievērojami pārsniedz iztvaikošanu. Šie apstākļi veicina augšņu glejošanos un pārpurvošanos. Lai novadītu lieko mitrumu, ražošanā izmantotās meliorētās platības veido 53% no lauksaimniecībā izmantojamās zemes, bet no applūšanas apdraudētu teritoriju saimnieciskai darbībai nepieciešamo zemes mitruma režīmu nodrošina 37 401 ha liela polderu platība. Meliorācijas sistēmas Latvijā ir izbūvētas pirms 20-30 gadiem, un no šo sistēmu darbības ir atkarīga zemes efektīva izmantošana. Applūšanai apdraudēto teritoriju nepieciešamo mitruma režīmu nodrošina polderu sistēmas ar 45 valsts pārziņā esošām sūkņu stacijām. Valsts nozīmes ūdensnoteku kopšana veikta 40% no gadā nepieciešamā apjoma, bet remonts – 9%, kas saistīts ar finansējuma deficītu.

Programmai "Lauksaimniecībā izmantojamās zemes efektīva apsaimniekošana" piešķirtie budžeta līdzekļi pārsvarā ir izlietoti, lai nodrošinātu liekā ūdens novadīšanu no meliorētajām platībām – sakoptas un izremontētas valsts nozīmes ūdensnotekas 3815 km kopgarumā, nodrošināta 45 polderu sūkņu staciju darbība, kā arī veikts melioratīvās hidrometrijas darbs 83 hidrometriskajos posteņos, nodotas meliorācijas sistēmas un izgatavotas meliorācijas pases 2404 zemes īpašniekiem.

Piešķirtie valsts budžeta līdzekļi ir izlietoti efektīvi, pamatā sasniedzot 2003. gadā plānotos rezultātīvos rādītājus. Meliorācijas sistēmu renovācijas un rekonstrukcijas plānoto rādītāju precīzu sasniegšanu ierobežo strauji pieaugošās būvniecības izmaksas.

Kultūraugu un lauksaimniecības dzīvnieku resursu saglabāšana, aizsardzība un aprites uzraudzība

Kultūraugu resursu saglabāšana un aizsardzība ietver pasākumus, kas reglamentē to fizisko un juridisko personu darbību, kuras ir iesaistītas lauksaimniecības produkcijas ražošanā un lauksaimniecībā izmantojamo platību apstrādē.

Latvijā pašlaik ir sastopami 17 dažādu sugu augu karantīnas organismi, kuru izplatības apkarošanai tiek veikti dažāda veida fitosanitārie pasākumi. 2003. gadā Latvija pievienojās Starptautiskajai augu aizsardzības konvencijai, kas nosaka vienotus standartus un vadlīnijas fitosanitāro pasākumu piemērošanai, lai neierobežotu starptautisko tirdzniecību ar augiem un augu produktiem un veicinātu zinātniski pamatotu fitosanitāro pasākumu piemērošanu, tādējādi novēršot augu karantīnas organismu izplatību.

Veicot sēkļu aprites uzraudzību, ir nodrošināta augstas kvalitātes sēklas materiāla aprīte. 2003. gadā sertificētās sēklas daudzums valstī sasniedza 58 tūkstošus tonnu. Līdz ar to par 20% ir palielinājies sagatavotais sertificētās sēklas daudzums no nepieciešamā sēklas materiāla.

Latvijas augu šķirņu kataloga veidošana saskaņā ar starptautiskajām prasībām un selekcionāra tiesību nodrošināšana veicina jaunu, perspektīvu Latvijas

agroklimatiskajiem apstākļiem piemērotu šķirņu ienākšanu Latvijā. 2003. gadā izvērtētas un iekļautas Latvijas augu šķirņu katalogā 47 jaunas šķirnes.

Augu aizsardzības līdzekļu reģistrācijas praksē ieviesta ES prasībām atbilstoša vides un veselības drošības sistēma. Kopumā reģistrā iekļauti 216 augu aizsardzības līdzekļi. Pārskata gadā realizēta augu aizsardzības līdzekļu kontroles aprites sistēmas pilnveidošana.

Lai nodrošinātu kvalitatīvu sēklas materiāla apriti, regulāri veikta sertifikācijas procesa uzraudzība un sēklu tirdzniecības vietu kontrole. 2003. gadā noņemti 4716 sēklu sertifikācijas paraugi, kas ir par 27% vairāk nekā plānots. Savukārt izsniegtie sēklu sertifikāti pārsniedz plānoto pat par 37,6% -- izsniegti 4033 sertifikāti plānoto 2930 vietā.

Pārskata periodā veikti 564 izmēģinājumi jauno augu šķirņu saimniecisko īpašību novērtēšanai.

Lai noteiktu, kā reģistrētās personas (fitosanitārai kontrolei pakļauto augu un augu produktu aprītē iesaistīto personu reģistrs) izpilda normatīvajos aktos noteiktās prasības, pārskata periodā inspektori veica 1401 uzraudzības pārbaudi, kas ir par 8% vairāk nekā plānots, jo pieaudzis reģistrēto personu skaits.

Pārskata periodā izsniegti 82 207 eksporta un 4930 reeksporta fitosanitārie sertifikāti, kopsummā pārsniedzot iepļānoto par 16%, jo palielinājies eksportēto kokmateriālu daudzums. Sakarā ar jaunu karantīnas organismu iekļaušanu monitoringa programmā un audzētāju aktivitātes palielināšanos ir pārbaudīti 4087 ha plānoto 2500 ha vietā.

2003. gadā izsniegtas 2102 apliecības par tiesībām lietot augu aizsardzības līdzekļus. Rādītājs gandrīz uz pusi pārsniedz pārskata periodā plānoto. Tas izskaidrojams ar to, ka apliecībām, kas izsniegtas 1998. gadā, pagājušā gadā beidzās derīguma termiņš un tās bija jāiegūst no jauna.

Inspektori valsts uzraudzības nolūkā kopumā ir veikuši 485 augu aizsardzības normatīvo aktu ievērošanas kontroles tirdzniecības vietās.

Veiktas 750 augu aizsardzības līdzekļu lietotāju kontroles, lai saimniecībās pārbaudītu augu aizsardzības līdzekļu lietošanas atbilstību regulējošo normatīvo aktu prasībām.

2003. gada laikā reģistrēti 15 augu aizsardzības līdzekļi, pieciem augu aizsardzības līdzekļiem veiktas izmaiņas lietojumā un 10 augu aizsardzības līdzekļiem veiktas izmaiņas reģistrā.

Lauksaimniecības dzīvnieku ģenētisko resursu attīstībai tiek izstrādātas audzēšanas programmas. Šīs programmas izstrādā attiecīgās šķirnes dzīvnieku īpašnieku organizācijas, kurās ir iesaistīti gan zemnieki, gan valsts SIA "Valsts ciltsdarba informācijas datu apstrādes centrs" (VCIDAC), mākslīgās apsēklošanas stacijas un Latvijas Lauksaimniecības universitāte (LLU).

Latvijā par lauksaimniecības dzīvnieku ģenētiskajiem resursiem tiek uzskatītas sešas vietējās šķirnes, tai skaitā 'Latvijas brūnā gov', 'Latvijas zilā gov', 'Latvijas tumšgalves aita', 'Latvijas baltā cūka', 'Latvijas' šķirnes zirgs. Par apdraudētām šķirnēm tiek uzskatīta 'Latvijas zilā gov' un 'Latvijas baltā cūka'.

Eksportējamais lauksaimniecības dzīvnieku vairošanas materiāls pilnībā atbilst Eiropas Savienības zootehniskās likumdošanas prasībām.

Latvijā notika IX Baltijas valstu dzīvnieku audzēšanas konference, kuras ietvaros FAO organizēja dzīvnieku ģenētisko resursu saglabāšanas darba grupas semināru.

Veikta trīs dzīvnieku audzēšanas organizāciju un mākslīgās apsēklošanas staciju ikgadējā atbilstības izvērtēšana un atzišana.

Notikuši četri informatīvie pasākumi par normatīvo aktu izmantošanu lopkopībā.

Izstrādāts rīcības plāns 'Latvijas baltās' šķirnes cūku, 'Latvijas zilās' šķirnes govju, 'Latvijas būnās' šķirnes govju, 'Latvijas tumšgalves' šķirnes aitu, 'Latvijas' šķirnes zirgu 'Braucamā' tipa saglabāšanai, kurā ir izstrādāta stratēģija šķirnes saglabāšanai. Veikta pārraudzībā esošo govju ganāmpulku produktivitātes kontrole – pārbaudītas 3969 govīs.

Sagatavots FAO Latvijas lauksaimniecības dzīvnieku ģenētisko resursu ziņojums.

Nodibināta 'Latvijas zilās' šķirnes govju audzētāju apvienība.

5.1.4. Iestādes efektīvas politikas plānošanas un īstenošanas nodrošināšana

Sadarbībā ar Valsts kanceleju un Finanšu ministriju 2003. gadā veiksmīgi realizēts Stratēģiskās plānošanas izmēģinājumu projekts, un ZM ir pirmā ministrija, kurai izstrādāta Darbības stratēģija 2003.–2005. gadam. Tajā panākta budžeta un politikas programmu pilnīga integrācija, samazināts programmu skaits, programmām definēti darbības un politikas rezultāti, radīta iespēja nodrošināt labāku darbības iekšējo plānošanu un pārskatu sniegšanu, padotības iestāžu uzraudzību.

Atbilstoši Ministru kabinetā akceptētajai ZM darbības stratēģijai 2003.–2005. gadam viens no četriem ministrijas darbības virzieniem izvirzītā virsmērķa sasniegšanai ir Zemkopības ministrijas efektīvas politikas plānošanas un īstenošanas nodrošināšana.

Politikas plānošanas, tās īstenošanas instrumentu izstrādāšanas, uzraudzības un atbalsta pasākumu efektivitātes palielināšanai ministrijas darbs 2003. gadā tika koncentrēts vairākos darbības virzienos.

1. Ministrijas un tās padotībā esošo institūciju administratīvās kapacitātes palielināšana, lai nodrošinātu Latvijas kā ES dalībvalsts pienākumu izpildi lauksaimniecības, mežsaimniecības un zivsaimniecības jomās.

Tika pilnveidota ministrijas organizatoriskā struktūra, palielinot politikas plānošanas departamentu darbinieku skaitu, kā arī Briselē papildus izveidotas divas atašeju – pirmo sekretāru - štata vietas -- veterinārajos, fitosanitārajos, pārtikas drošības, kā arī zivsaimniecības jautājumos.

Pagājušajā gadā tika turpināta aizsāktā institucionālā reforma. Tika reorganizēta bezpeļņas organizācija valsts akciju sabiedrība "Lauksaimniecības tirgus intervences aģentūra". Aģentūras funkcijas tika nodotas Lauku atbalsta dienestam, kas nodrošināja dienesta kā ES kopējās lauksaimniecības politikas maksājumus administrējošās institūcijas pilnveidošanas procesu.

2. Ministrijas padotībā esošo uzņēmējsabiedrību funkcionālā izvērtēšana.

2003. gadā tika uzsākta Zemkopības ministrijas padotībā esošo valsts uzņēmumu un bezpeļņas organizāciju formā nodibināto uzņēmējsabiedrību funkciju izvērtēšana, lai noteiktu turpmākās valstij saglabājamās funkcijas un atbilstoši MK 2003. gada 8. aprīļa rīkojumam sagatavotu priekšlikumus par šo institūciju turpmāko juridisko statusu. Lai nodrošinātu efektīvu Publisko aģentūru likuma ieviešanu, Zemkopības ministrija sagatavoja un iesniedza Valsts kancelejā priekšlikumus par vairāku valsts aģentūru izveidošanu.

- Valsts aģentūru "Latvijas Zivju resursu aģentūra" paredzēts veidot, reorganizējot valsts uzņēmumu "Latvijas Zivsaimniecības pētniecības institūts" un septiņus valsts uzņēmumus -- zivju audzētavas "Sērene", "Kārļi", "Brasla", "Pelči", "Tome", "Ķegums", "Dole".
- Valsts aģentūru "Lauksaimniecības datu apstrādes aģentūra" plānots veidot uz valsts BO SIA "Valsts ciltsdarba datu centrs" bāzes.
- Valsts aģentūru "Valsts tehniskās uzraudzības aģentūra" iecerēts veidot, reorganizējot valsts BO SIA "Valsts tehniskās uzraudzības inspekcija".

Par valsts kapitālsabiedrībām ir iecerēts pārveidot: valsts uzņēmumu "Latvijas Valsts augu aizsardzības centrs", projektēšanas un informācijas valsts uzņēmumu "Meliorprojekts", BO valsts SIA "Lauksaimniecības tehnikas sertifikācijas un testēšanas centrs", BO valsts SIA "Agroķīmisko pētījumu centrs", BO valsts akciju sabiedrību "Lauku attīstības fonds".

3. Sabiedrisko organizāciju iesaistīšana politikas izstrādes procesā.

Ministrija uzturēja aktīvu dialogu ar Lauksaimnieku organizāciju sadarbības padomi (LOSP) un Pārtikas nozaru sadarbības padomi (PNSP), apspriežot ministrijas sagatavotos tiesību aktu projektus pirms to iesniegšanas valdībai, tādējādi panākot lauksaimniecības produkcijas ražotāju un pārtikas ražotāju un pārstrādātāju aktīvu iesaistīšanos politikas veidošanas procesā. Zivsaimniecības un mežsaimniecības problēmas regulāri tika izskatītas attiecīgo nozaru konsultatīvajās padomēs.

3. Politikas plānošanas efektivitātes paaugstināšana, veicinot informācijas pieejamību sabiedrībai.

Sadarbībā ar Latvijas Lauksaimniecības konsultāciju un izglītības atbalsta centru ir izveidota interaktīvo jautājumu un atbilžu lapa par Latvijas lauksaimniecību pēc iestāšanās ES, par SAPARD un par Latvijas lauksaimniecības subsīdiju valsts programmu. 2003. gadā liela uzmanība tika veltīta sabiedrības informēšanai par ES.

Budžeta programma "Politikas plānošana, īstenošanas instrumentu izstrāde, uzraudzība un atbalsta pasākumi" pilda politikas plānošanas un atbalsta funkcijas citām Zemkopības ministrijas budžeta programmām. Budžeta programmā nav paredzēti atsevišķi politikas rezultāti, jo efektīva politikas plānošanas un atbalsta funkciju veikšana veicinās citās budžeta programmās iekļauto politikas rezultātu sasniegšanu.

2003. gadā galvenā prioritāte bija saistīta ar pasākumiem lauksaimniecības nozares integrācijai Eiropas Savienībā – ES KLP likumdošanas analīze un salīdzināšana ar LR normatīvajiem aktiem, tehniskās dokumentācijas saskaņošana LR iestāšanās ES Līguma sagatavošanai, pozīciju un instrukciju sagatavošana ES Padomes darba grupu, pastāvīgo pārstāvju komiteju (COREPER) un ES Lauksaimniecības un zivsaimniecības ministru padomes sēdēm.

Programmu izpilda šādas iestādes: Zemkopības ministrija, BO valsts SIA "Lauksaimniecības tehnikas sertifikācijas un testēšanas centrs" un BO valsts SIA "Agroķīmisko pētījumu centrs". Visas iestādes ir izpildījušas tām izvirzītos rezultātīvos rādītājus. Programmas ietvaros tika veikti arī centralizētie maksājumi -- iemaksas starptautiskajās organizācijās un maksājumi valsts nozīmes pārvaldes tīklu pārraidei (VNDPT).

5.2. PASĀKUMI PAKALPOJUMU KVALITĀTES UZLABOŠANAI UN TO REZULTĀTI

Zemkopības ministrijas mājaslapu gada laikā apmeklējuši 4500 apmeklētāji 110 696 reizes, tai skaitā vairāk nekā 1100 apmeklētāju lapu aplūkojuši pirmo reizi un 2200 apmeklētāju lapu aplūkojuši vairāk nekā vienu reizi. Vidēji dienā mājaslapu apmeklēja 22 interesenti. Kopā notikušas piecas interaktīvās diskusijas, kurās piedalījušies vairāk nekā 70 dalībnieku.

ZM sadarbībā ar Latvijas Lauksaimniecības konsultāciju un izglītības atbalsta centru (LLKC) veidotajā jautājumu un atbilžu datu bāzē 2003. gadā reģistrēts 481 jautājums, no tiem sadaļā "Lauksaimniecība un ES" reģistrēti 210 jautājumi, sadaļā "SAPARD" -- 199 jautājumi un sadaļā "Subsīdijas" -- 72 jautājumi, uz kuriem atbildes snieguši ZM eksperti.

Valsts sekretāre gada laikā pieņēmusi 150 apmeklētājus.

Zemkopības ministrs un ZM speciālisti regulāri tikās ar Lauksaimniecības organizāciju sadarbības padomes un citu lauksaimnieku organizāciju pārstāvjiem, lai diskutētu par svarīgākajiem un aktuālākajiem lauksaimniecības jautājumiem.

Jau vairākus gadus ZM veiksmīgi sadarbojas ar Pašvaldību savienību, regulāri reizi mēnesī organizējot informējošus seminārus pašvaldību darbiniekiem ar mērķi veicināt viņu izglītību lauksaimniecības jautājumos, jo tieši pagastu pašvaldībās visbiežāk vērsas zemnieki ar lūgumiem pēc informācijas un skaidrojumiem.

2003. gads bija Latvijas pirmsiestāšanās gads ES, tālab īpaša uzmanība tika veltīta pasākumiem lauksaimnieku un lauku iedzīvotāju izpratnes veicināšanai par Eiropas Savienības jautājumiem. Kā ļoti veiksmīga vērtējama vasarā pirms referenduma par iestāšanos ES ministrijas organizētā konferenču sērija "Latvijas lauki Eiropas Savienībā. Iespējas un izaicinājumi", kas notika visos Latvijas reģionos. Konferenču bija plaši apmeklētas, un pēc aktīvajām diskusijām lauksaimnieki saņēma nepastarpinātas atbildes uz daudziem neskaidriem jautājumiem tieši no ministrijas speciālistiem.

Par ieguvumiem un zaudējumiem ES tika izveidota televīzijas filma "Piecas minūtes pirms", kuru divas reizes demonstrēja Latvijas Televīzija, kā arī reģionālās televīzijas. Tika izdoti vairāki skaidrojoši bukleti par pārmaiņām nozarē pēc Latvijas iestāšanās ES. Tie bija pieejami bibliotēkās un ES popularizējošos masu pasākumos.

ZM mājaslapā regulāri tika ievietoti gan jaunākie normatīvie akti, gan cita veida informācija par lauksaimniecības aktualitātēm. Jebkuram interesentam bija pieejama

interaktīvā jautājumu un atbilžu lapa, kur varēja izteikt savus priekšlikumus, ierosinājumus un komentārus par dažādiem ar lauksaimniecību saistītiem jautājumiem.

Informācijas pieejamību veicināja arī "karstais telefons" ZM un tās padotības iestādēs, pa kuru uz interesējošiem jautājumiem zvanītājs varēja rast atbildi darbadienas laikā. Reizi nedēļā vienu stundu pa "karsto telefonu" uz interesentu jautājumiem atbildēja zemkopības ministrs.

Sabiedriskās attiecības

Zemkopības ministrijas komunikācijas stratēģiskais pamatmērķis ir uzlabot sabiedrības vispārējo izpratni par pārmaiņām un reformām lauksaimniecībā. Tas tiek panākts, dažādas sabiedrības grupas iesaistot lauksaimniecības politikas mērķu īstenošanā. Savukārt šā uzdevuma veikšanai tika aktivizēta informācijas plūsma starp dažādām lauksaimniecībā iesaistītajām sabiedrības grupām, kā arī veicinātas attiecības starp ZM un plašsaziņas līdzekļiem.

Sabiedrības informēšanu par lauksaimniecības politiku Latvijā, kā arī ZM aktivitātēm veica Zemkopības ministrijas Preses un sabiedrisko attiecību nodaļa, sadarbojoties ar Lauksaimnieku organizāciju sadarbības padomi (LOSP) un Lauksaimniecības konsultāciju un izglītības atbalsta centru (LLKC).

ZM sadarbības partneri sabiedrības informēšanā ir ministrijas, ZM padotības iestādes, nevalstiskās organizācijas, izglītības iestādes un pašvaldības.

Pārskata gadā:

- regulāri tika sniegta informācija plašsaziņas līdzekļiem gan ar preses reližu starpniecību, gan organizējot intervijas ar speciālistiem presē, radio un televīzijā. Šī sadarbība aktīvi notika gan centrālo, gan rajonu plašsaziņas līdzekļu līmenī. Sadarbojoties ar TV raidījumiem "Lauku saimnieks", "Agro 2003", preses izdevumiem "Agropols", "Lauku Avīze", kā arī "Latvijas Radio 1" un citiem, tika risinātas nozīmīgas lauksaimniecības tēmas, kuras saistītas ar Latvijas integrācijas procesu ES. Īpaša uzmanība tika pievērsta mūsu lauksaimnieku ieguvumiem un zaudējumiem, iestājoties ES. Sadarbība izveidojusies ne tikai ar latviešu valodā rakstošiem žurnālistiem, bet informācija veiksmīgi tika atspoguļota arī krievu valodā iznākošajos plašsaziņas līdzekļos;
- vismaz divas reizes mēnesī tika rīkotas preses konferences par aktuāliem un sabiedrību interesējošiem jautājumiem lauksaimniecības jomā;
- lai informētu lauksaimniekus par ES struktūrfondu iespējām un gaidāmajām pārmaiņām lauksaimniecībā pēc Latvijas iestājas ES, lauku iedzīvotājiem, lauksaimniekiem, speciālistiem, lauku uzņēmējiem, lauksaimniecības mācību iestāžu jauniešiem regulāri tika organizēti tematiski un izglītojoši semināri. Šā darba sekmīgai veikšanai ZM noslēgusi līgumu ar Latvijas Lauksaimniecības konsultāciju un izglītības atbalsta centru. Kopumā gada laikā sadarbībā ar LLKC notika ap 400 semināru visos Latvijas pagastos;

- plašas sabiedrības informētību par lauksaimniecības politiku un tās attīstību Latvijā veicināja ZM un tās padotības iestāžu izdotie publiskie pārskati, kā arī gada darba pārskati, kuros rodama izsmeļoša informācija par pārskata gadā paveikto.

Meža dienas 2003

2003. gadā apritēja 75 gadi kopš pirmajām Meža dienām Latvijā. No 1928. gada Meža dienas notiek katru gadu. To laikā tiek veikti meža sēšanas, stādīšanas un kopšanas darbi, kā arī notiek priekšlasījumi un ekskursijas, sabiedrisko ēku, ceļu un lauku māju sakopšana un apstādīšana ar kociņiem. Lai vieglāk būtu koordinēt Meža dienu norisi, ar Latvijas Meža konsultatīvās padomes lēmumu tika izveidota *Meža dienu* darba grupa, kuras sastāvā ir dažādu iestāžu un organizāciju pārstāvji.

Darbu koordinēja Zemkopības ministrijas Meža politikas departaments. Notika sadarbība ar plašsaziņas līdzekļiem, popularizējot Meža dienu idejas un informējot par dažādu pasākumu norises laiku un vietu. Meža dienu moto: "Vai tu iestādīji savu koku?" Zemkopības ministrija sadarbībā ar Latvijas Meža konsultatīvo padomi organizēja svētkus – koncertu kā pateicību tiem ļaudīm, kuri savu mūžu veltījuši, lai Latvijā zaļotu meži, un centrālo pasākumu Doma laukumā "Meža dienas 2003". Pasākumā Doma laukumā Valsts prezidente V. Vīķe-Freiberga klātesošos aicināja novērtēt vienu no lielākajām Latvijas dabas bagātībām – mežu. Doma laukumā uzstājās mākslinieciskie kolektīvi, darbojās tirdziņš un bērnu rotaļu un atrakciju laukums. Izvietotie stendi klātesošos informēja par meža nozari.

Sabiedrību par meža nozares aktualitātēm informēja buklets "Meža nozare Latvijā 2003".

5.3. IEKŠĒJĀS KONTROLES SISTĒMAS EFEKTIVĪTĀTE, PLĀNOTIE UZLABOJUMI UN PASĀKUMI, KAS VEIKTI IEKŠĒJĀ AUDITA IETEIKUMU ĪSTENOŠANAI

Iekšējās kontroles sistēmas efektivitāte

Ministrijas Iekšējā audita departamenta darbinieki 2003. gadā ir izanalizējuši, novērtējuši un pārbaudījuši iekšējās kontroles sistēmas stratēģiskajā plānā identificētajās septiņās ministrijas sistēmās un septiņās padotības iestādēs atbilstoši departamenta audita gada plānam un atsevišķiem ministrijas vadības rīkojumiem.

Iekšējā audita departaments uzskata, ka kopumā iekšējā kontrole, ņemot vērā veiktajos auditos konstatētos faktus un pierādījumus, salīdzinot ar iepriekšējiem gadiem, ar katru gadu kļūst efektīvāka. Par to liecina iegūtie audita pierādījumi veiktajos auditos: "Korporatīvās vadības un iekšējās kontroles vide ZM Lauksaimniecības stratēģijas departamentā", "Ierēdņu un darbinieku novērtēšana, stimulēšana un disciplīnas kontrole".

Abās iepriekšminētajās ministrijas sistēmās ieviestā iekšējā kontrole vērtēta kā apmierinoša, audita ieteikumi ar zemu prioritātes pakāpi.

Konstatēti atsevišķi trūkumi iekšējā kontrolē (kontrolē nepietiekama) citos veiktajos auditos ministrijas sistēmās:

- arhīvu vadība;
- valsts iepirkums ministrijas vajadzībām;
- ministrijas valdījumā esošā tpašuma apsaimniekošana;
- valsts noslēpums.

Pamatojoties uz SIA "PriceWaterHouseCoopers" auditoru 2002. gada decembrī veiktās IT sistēmu risku analīzes un riska faktoru prioritātes noteikšanas ieteikumiem, veikts IT sistēmas "IT neparedzētu, neplānotu apstākļu novēršanas vadība" audits un izstrādāti ieteikumi iekšējās kontroles pilnveidošanai.

2003. gadā veikts ministrijas padotības valsts BO "Valsts tehniskās uzraudzības inspekcija", SIA atbilstības Komerclikumam audits, kurā izstrādāti ieteikumi ministrijas vadībai par perspektīvo pārveidošanu atbilstoši Komerclikuma prasībām.

Konstatēti trūkumi iekšējā kontrolē veiktajos auditos atsevišķās ministrijas padotības izglītības iestādēs valsts iepirkumu organizēšanā iestādes vajadzībām un iestāžu vadības sistēmās.

Visos iekšējā audita ziņojumos ir sniegti ieteikumi (rekomendācijas), un valsts sekretāre ir apstiprinājusi visus iesniegtos iekšējā audita ieteikumu ieviešanas grafikus (rīcības plānus rekomendāciju izpildei).

Izveidotās iekšējā audita ieteikumu ieviešanas kontroles sistēmas pārskati liecina, ka lielākā daļa no ieteikumiem tiek pildīta iekšējā audita ieteikumu ieviešanas grafikos (rīcības plānos) noteiktajos termiņos vai arī objektīvu iemeslu dēļ termiņi tiek pārcelti un vēlreiz valsts sekretāres apstiprināti.

Būtiskākie ieteikumi ministrijas darba uzlabošanai

- Pilnveidot iekšējās kontroles sistēmu ministrijas dokumentu uzglabāšanai un arhivēšanai elektroniskā formā.
- Noteikt limitu (gada ceturksnī vai gadā) ministrijas ierēdņu un darbinieku darba nodrošināšanai ar nepieciešamajām kancelejas precēm un materiāliem.
- Noteikt dienesta transportlīdzekļu skaitu visām ministrijas padotības izglītības iestādēm.
- Nosūtīt visām padotībā esošajām mācību iestādēm vēstuli "Par normatīvo aktu ievērošanu iepirkumu veikšanā un grāmatvedības organizāciju" ar prasību nodrošināt nepieciešamo iekšējo kontroli par normatīvajos aktos noteikto prasību ievērošanu iepirkumu veikšanā un grāmatvedības organizācijā.
- Veikt nepieciešamos pasākumus valsts noslēpuma aizsardzībā un iedibināt sevišķās lietvedības kārtību ministrijā.
- Subsīdiņu programmās un pasākumos novērst nepilnības, kā arī uzlabot Lauku atbalsta dienesta administrēšanas un kontroles procedūras.
- Pasteidzināt koncepcijas sagatavošanu par ministrijas valdījumā esošā valsts tpašuma apsaimniekošanas turpmāko modeli.

5.4. SABIEDRĪBAS APTAUJAS REZULTĀTI

Lai izzinātu sabiedrības viedokli, 2003. gada oktobrī SIA "Latvijas Fakti" veica sabiedriskās domas pētījumu par Latvijas meža nozares jautājumiem. Pētījuma dati tika iegūti ar tiešās intervijas metodi respondentu darbavietās vai dzīvesvietās visā Latvijas teritorijā, kopumā aptaujājot 1035 respondentus.

Pētījumā tika noskaidroti dažādi ar meža nozari saistīti jautājumi:

- meža izmantošanas mērķi,
- problēmas, kas meža nozarē būtu jārisina nekavējoties,
- jautājumi, kas saistīti ar meža normatīvajiem aktiem,
- celulozes rūpnīcas celšanas nepieciešamība,
- lauksaimniecībā neizmantojamo zemju apmežošana,
- dabas aizsardzības prasības mežu apsaimniekošanā,
- mežu atjaunošana un jaunaudžu kopšana u .c. jautājumi.

Visās aptaujas dalībnieku grupās nepārprotami dominēja viedoklis, ka meža nozarei šobrīd ir nozīmīga vieta Latvijas tautsaimniecībā. Vairāk nekā puse respondentu jeb 55,8% koksni uzskata par izejmateriālu ar ļoti augstu vērtību. Pretstatā koksnei par izejmateriālu ar salīdzinoši zemāku vērtību aptaujas dalībnieki uzskata plastmasu un betonu.

Par problēmām, kas meža nozarē būtu jārisina nekavējoties, aptaujas dalībnieki uzskata:

- meža savlaicīgu un kvalitatīvu atjaunošanu (95,2%);
- meža vides kopšanu un apsaimniekošanu (37,8%);
- cīņu ar noziedzību meža nozarē (25,5%).

Par prioritārām problēmām respondenti uzskata arī meža aizsardzības un kontroles mehānisma efektivitātes paaugstināšanu (29,9%), kā arī atbalstu privāto mežu īpašniekiem (17,9%).

Jautājumā par lauksaimniecībā neizmantojamās zemes apmežošanu aptaujas dalībnieku vidū valdīja liela vienprātība -- kopumā 83,1% respondentu piekrit viedoklim, ka lauksaimniecībā neizmantojamās zemes ir jāapmežo.

5.5. STARPTAUTISKIE PROJEKTI (*PHARE* projekti)

PHARE programmas projekti

1. *LE01.02.02 "Lauksaimniecības vadības mehānismu pilnveidošana atbilstoši ES Kopējās lauksaimniecības politikas principiem"* (ES finansējums – EUR 2 milj., līdzfinansējums – EUR 0,6 milj.).

Mērķis -- Zemkopības ministrijas un Lauku atbalsta dienesta kā maksājumu aģentūras institucionālā stiprināšana SAPARD un kopējās lauksaimniecības politikas ieviešanā; Integrēti administratīvās kontroles sistēmas ieviešana.

2. 2002/000/590-02-02 *Pārtikas ķēdes uzraudzība (ar Twinning – konsultāciju jeb institūciju stiprināšanas līgumu un investīciju līgumu)*. PHARE programmas atbalsts – EUR 0,618 miljoni. Līdzfinansējums – EUR 0,119 miljoni.
Mērķis – stiprināt pārtikas kontroles institūciju kapacitāti, nodrošinot drošu pārtiku patērētājiem. Tiešais saņēmējs ir Pārtikas un veterinārais dienests.
3. 2002/000/590-04-01 *BSE/TSE kontroles stiprināšana (ar Twinning light – konsultāciju jeb institūciju stiprināšanas līgumu un reaģentu un vakcīnu piegāžu līgumiem)*. Tiešais saņēmējs ir Pārtikas un veterinārais dienests. PHARE programmas atbalsts – EUR 0,922 miljoni. Līdzfinansējums – EUR 1,143 miljoni.
Mērķis – TSE/BSE kontroles uzlabošana un slimības izskaušana.
4. 2003/004-979-04-04 *Trakumsērgas izskaušana Latvijas savvaļas dzīvniekiem (ar Twinning light – konsultāciju jeb institūciju stiprināšanas līgumu un vakcīnu un laboratorisko materiālu piegādes līgumiem)*. Tiešais saņēmējs ir Pārtikas un veterinārais dienests. PHARE programmas atbalsts – EUR 0,813 miljoni. Līdzfinansējums – EUR 0,265 miljoni.
Mērķis -- trakumsērgas gadījumu samazināšana līdz minimumam starp savvaļas dzīvniekiem, realizējot efektīvu vakcinācijas programmu atbilstoši ES ieteikumiem un pilnveidojot kontrolē iesaistītā personāla kompetences.
5. LE00.09.00 *Latvijas zivsaimniecības administrācijas stiprināšana, piemērojoties ES kopējās zivsaimniecības politikas prasībām (ar Twinning – konsultāciju jeb institūciju stiprināšanas līgumu un investīciju līgumu)*. PHARE programmas atbalsts – EUR 1,050 miljoni, tai skaitā 2003. gadā – EUR 0,584 miljoni. Līdzfinansējums – EUR 0,105 miljoni, tai skaitā 2003. gadā – EUR 0,020 miljoni.
Mērķis – atbalstīt Latvijas zivsaimniecības sektora attīstību un stratēģiju izstrādi saskaņā ar *acquis communautaire*, kā arī ieviest ES kopējās zivsaimniecības politikas prasības un principus, vienlaikus stiprināt institucionālo un administratīvo struktūru kapacitāti. Tiešais saņēmējs ir Valsts zivsaimniecības pārvalde.

Divpusējie projekti

2003. gadā turpinājās sadarbība ar tradicionālajiem Zemkopības ministrijas ārvalstu partneriem.

Sadarbība ar Beļģiju

2003. gada septembrī aizsākās sadarbības projekts ar Beļģiju (Flandrijas reģionu) “*Tauriņziežu audzēšana augsekā kvalitatīvas lopbarības ražošanai ilgtspējīgas lauksaimniecības sistēmā*”. Latvijas puses partneris ir Lauksaimniecības konsultāciju un izglītības atbalsta centrs. Projekta mērķis ir noskaidrot tauriņziežu audzēšanas ekonomisko un ekoloģisko efektivitāti Latvijas zemnieku saimniecībās, un tā īstenošanai tika izvēlētas astoņas saimniecības dažādos Latvijas reģionos, ņemot vērā atšķirīgās augsnes un klimatiskos apstākļus.

Sadarbība ar Dānijas Karalisti

Sadarbība ar Dānijas Karalisti bija orientēta uz palīdzību Latvijai, gatavojoties iestājai Eiropas Savienībā:

- Eiropas Savienības lauksaimniecības normu un standartu ieviešana lauksaimniecībā;
 - lauksaimniecības izglītības sekmēšana un pieredzes papildināšana, ņemot vērā ES praksi;
 - atbalsts Latvijas lauksaimniecības, augkopības un pārtikas sektoram;
 - atbalsts ministrijai, lai sagatavotos pilnvērtīgai dalībai ES.

Sadarbība ar Franciju

Francija turpināja atbalstīt kooperāciju lauksaimniecībā, īpašu vērību pievēršot rapša audzētājiem.

Turpinājās Francijas vēstniecības Latvijā un Franču kultūras centra atbalstītie franču valodas kursi, kurus apmeklēja arī Zemkopības ministrijas darbinieki. Latvijai iestājoties Eiropas Savienībā, franču valodas zināšanas atvieglos sadarbību ar ES institūcijām un ES likumu kopuma apguvi.

Sadarbība ar Nīderlandes Karalisti

Nīderlandes valdības pirmsiestāšanās sadarbības programmā PSO ietvaros tika realizēti divi projekti, kas veltīti pārtikas kontroles stiprināšanai Pārtikas un veterinārajā dienestā un lauku attīstības atbalsta pasākumu sagatavošanai Eiropas Lauksaimniecības vadības un garantiju fonda (ELVGF) atbalsta saņemšanai.

Sadarbība ar Norvēģijas Karalisti

Latvijas Vēžu un zivju audzētāju asociācija sadarbībā ar Norvēģijas Vides pētniecības institūtu turpināja realizēt projektu "Latvijas vēžu populāciju aizsardzība un ilgtspējīga izmantošana", kura mērķis ir nodrošināt vēžu dabisko populāciju ilgtspējīgu attīstību un saimniecisku izmantošanu Latvijas ūdeņos.

Sadarbība ar Somijas Republiku

Pārtikas un veterinārā dienesta Valsts veterinārmedicīnas diagnostikas centra (VVMDC) speciālisti paaugstināja kvalifikāciju pārtikas produktu testēšanas un dzīvnieku slimību laboratoriskās diagnostikas jomā Somijas Nacionālajā veterinārajā un pārtikas institūtā EELA.

Projektā par Latvijas dārzenkopības produkcijas ražošanas pielāgošanu ES prasībām galvenais uzsvars 2003. gadā galvenokārt bija veltīts produkcijas sekmīgas realizācijas jautājumiem.

Sadarbība ar Vācijas Federatīvo Republiku

Turpinājās sadarbība ar Vācijas federālajām pavalstīm:

- starp Lauku atbalsta dienestu, Pārtikas un veterināro dienestu un atbilstošajām Brandenburgas pavalsts institūcijām. Šogad Latvijas lauksaimnieki pirmo reizi piedalījās pavalsts lauksaimniecības produktu izstādē *BraLa*;
- Šlēsvīgas–Holšteinas pavalstī savu kvalifikāciju paaugstināja Valsts augu aizsardzības dienesta speciālisti;
- Bādenes–Virtembergas pavalstī praktizējās divpadsmit Latvijas jaunie lauksaimnieki;
- Ziemeļreinas–Vestfālenes Vides un vides aizsardzības, lauksaimniecības un patērētāju aizsardzības ministrija 2003. gadā ar mācību laboratorijas atklāšanu Valsts Priekuļu lauksaimniecības tehnikumā noslēdza trīs gadus ilgušo vides izglītības projektu.

6. FINANSĒJUMS UN TĀ IZLIETOJUMS

Valsts budžeta līdzekļu izlietojums

2003. gada Zemkopības ministrijas budžetu noteica likums "Par budžetu 2003. gadam". Valsts budžeta līdzekļi izlietoti atbilstoši likumā plānotajiem izdevumiem. Grāmatvedības kopsavilkumā (sk. – pielikumu) iekļauti ministrijas padotībā un pārziņā esošo budžeta iestāžu bilanču un pārskatu konsolidētie dati.

Valsts investīciju programma (VIP)

2003. gadā Valsts investīciju programmas (VIP) ietvaros paredzētais kopējais finansējuma apjoms bija Ls 2,542 milj., tai skaitā Ls 1,858 milj. pamatbudžeta dotācija no vispārējiem ieņēmumiem, Ls 0,320 milj. ārvalstu finanšu palīdzība, Ls 0,038 milj. speciālais budžets, Ls 0,004 milj. pašu līdzdalība, Ls 0,322 milj. ārvalstu palīdzības dāvinājumi.

Zemkopības ministrijai piešķirtie valsts budžeta līdzekļi VIP projektu realizācijai 2003. gadā tika apgūti 99% apmērā.

- VIP projekta "AG 16 uguns novērošanas torņu būve" realizācijai no Zemkopības ministrijas pamatbudžetā paredzētās dotācijas no vispārējiem ieņēmumiem netika izlietoti Ls 1290, jo izsludinātajā konkursā par torņu būves tehnisko projektu sagatavošanu pakalpojuma cena bija zemāka, nekā tika plānots.
- VIP projekta "AGz 08-08 platspīļu vēžu pavairošanas centra izveidošana zivju audzētavā "Dole"" realizācijai no projektā paredzētajiem pašu līdzekļiem netika iztērēti Ls 2505,4, jo izsludinātajā cenu aptaujā neviens no privātajiem vēžu audzētājiem nevarēja piedāvāt nepieciešamo vēžu vaislinieku daudzumu.

No speciālā budžeta VIP realizācijai tika paredzēts finansējums pieciem projektiem:

1. AGz 12 "Zivsaimniecības administrēšanas un kontroles sistēmas izveide un attīstība atbilstoši ES prasībām";
2. AGz 08-02 "Kārļu zivju audzētavas rekonstrukcija";
3. AGz 08-05 "Braslas zivju audzētavas rekonstrukcija un ceha celtniecība";
4. AGz 08-06 "Zivju audzētavas "Pelči" ūdensapgādes sistēmas rekonstrukcija";
5. AGz 08-08 "Platspīļu vēžu pavairošanas centra izveidošana zivju audzētavā "Dole"".

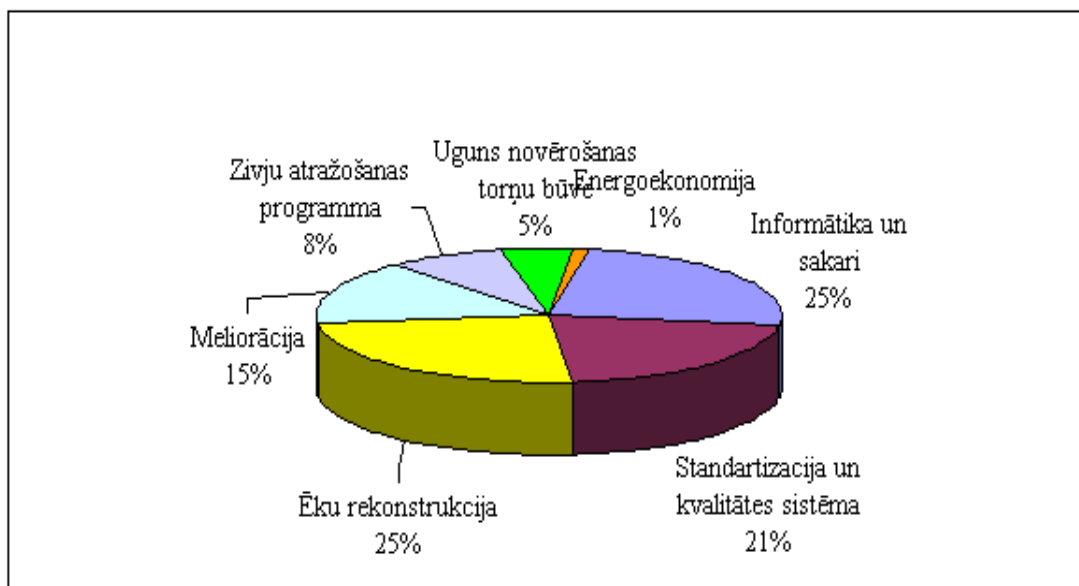
2003. gadā turpināti 16 Zemkopības ministrijas VIP projekti, un no tiem četri pabeigti :

1. AG 05-06 "Lūznavas tehnikuma dienesta viesnīcas ūdensvada, kanalizācijas un sanitāro mezglu rekonstrukcija";
2. AG 05-48 "Malnavas tehnikuma mācību bāzes remonts";
3. AG 05-11 "Smiltenes tehnikuma katlumājas un siltumtrašu rekonstrukcija";
4. AGz 08-08 "Platspīļu vēžu pavairošanas centra izveidošana zivju audzētavā "Dole"".

Par prioritāriem projektiem tika uzskatīti informātikas un sakaru, kā arī standartizācijas un kvalitātes sistēmas programmu projekti, kas ir saistīti ar integrāciju Eiropas Savienībā.

Zemkopības ministrijas investīciju projekti 2003. gadā apakšsektoru griezumā sadalās šādi:

- informātika un sakari – ietilpst trīs projekti par kopējo finansējumu Ls 1,521 milj.;
- standartizācijas un kvalitātes sistēmā ir viens projekts, ko realizē Pārtikas un veterinārais dienests -- par Ls 0,215 milj.;
- četri ēku rekonstrukcijas projekti, kuru kopējais finansējums -- Ls 0,354 milj.;
- zemju meliorācija valsts un koplietošanas objektos -- viens projekts ar kopējo finansējumu Ls 0,156 milj.;
- zivju atražošanas programmā -- pieci projekti, kopējais finansējums – Ls 0,181 milj.;
- energoekonomikas apakšprogrammā ir viens projekts, kura finansējums ir Ls 0,016 milj.;
- 2003. gadā uzsāktais projekts “Ugunsnovērošanas torņu būve” par Ls 0,098 milj.

Avots: ZM

1. attēls. Investīciju sadalījums pēc projektu veida 2003. gadam

Pēc projektu veidiem investīciju projekti tiek iedalīti šādi:

- ēku rekonstrukcijas projekti;
- energoekonomika;
- informātika un sakari;
- standartizācijas un kvalitātes sistēma;
- zemju meliorācija valsts un koplietošanas objektos;
- zivju atražošanas programma;
- ugunsnovērošanas torņu būve.

Informātika un sakari sastāv no šādiem projektiem:

- "Lauksaimniecības administrēšanas un kontroles sistēmas izveide un attīstība atbilstoši ES prasībām"

Īstenojot 2003. gada projektā paredzētos pasākumus, uzlabojies Lauku atbalsta dienesta centrālā aparāta un Lauku atbalsta dienesta reģionālo lauksaimniecības pārvalžu nodrošinājums ar datortehniku, taču vēl turpmākajos gados nepieciešams turpināt datortehnikas iegādi. 2003. gadā projekta ietvaros galvenokārt tika veikta programmatūras izstrāde, un kopējās projekta izmaksas veido Ls 1,151 milj. Uz 2004. gada 1. janvāri projekts ir realizēts par 38%;

- "Informācijas sistēma "Meža valsts reģistrs"

Šā projekta realizācija ir vērsta uz to, lai izveidotu Meža valsts reģistru, kas uzturētu informāciju par meža zemēm, meža resursiem, meža zemēs notiekošo saimniecisko un cita veida darbību. 2003. gadā pilnībā realizēta plānotā meža digitālās kartes (MDK) pamatdatu ciparošana, veikta MDK izstrāde un tiek turpināta projekta 2. kārtas ieviešana atlikušajās valsts virsmežniecībās, kā arī iegādātas likumpārkāpumu uzskaites nepieciešamās *Oracle db* lietotāju licences 2003. gadā. Uz 2004. gada 1. janvāri projekta kopējā realizācijas pakāpe ir 48%;

- "Zivsaimniecības administrēšanas un kontroles sistēmas izveide un attīstība atbilstoši ES prasībām".

Projekta realizācija ir uzsākta, piesaistot valsts budžetu un ārvalstu palīdzības līdzekļus. Sakarā ar to, ka PHARE 2000 projekta "Latvijas zivsaimniecības administrācijas stiprināšana, piemērojoties ES Kopējās zivsaimniecības politikas prasībām" izskatīšanai un apstiprināšanas procedūrām bija nepieciešams laiks, tehniskās palīdzības apstiprinātā summa Ls 0,322 milj. tika apgūta 2003. gadā. No valsts pamatbudžeta 2003. gadā tika iedalīti līdzekļi Ls 0,02 milj. apmērā un Ls 0,006 milj. apmērā no speciālā budžeta – Zivju fonda. Šie līdzekļi 2003. gadā tika apgūti pilnā apjomā.

Standartizācijas un kvalitātes sistēmā ietilpst viens investīciju projekts "Dzīvnieku izcelsmes pārtikas valsts uzraudzības un kontroles sistēmas izveidošana un ieviešana atbilstoši ES prasībām". Lai pilnveidotu pārtikas valsts uzraudzības un kontroles sistēmas izveidošanu un ieviešanu, 2003. gadā tika rekonstruētas Pārtikas un veterinārā dienesta iestādes, turpināta Valsts veterinārās un pārtikas aprites uzraudzības vienotas informātikas sistēmas izveidošana, kā arī turpināta datoru aprīkojuma iegāde.

Saskaņā ar grozījumiem likumā "Par valsts budžetu 2003. gadam" 2003. gadā tika mainīts finansējuma plāns izstrādātajam VIP projektam "Dzīvnieku izcelsmes pārtikas valsts uzraudzības un kontroles sistēmas izveidošana un ieviešana atbilstoši ES prasībām", līdz ar to bija nepieciešams pārplānot projektā iepriekš paredzētos pasākumus un veikt VIP projekta īstenošanas pasākumu plāna un finansējuma korekciju. Veicot projekta pasākumu pārvērtēšanu, tika ņemta vērā uzsākto objektu iespējamā pabeigšana un samazināts no jauna uzsākamo rekonstruējamo objektu skaits. Līdz ar to netika uzsākta PVD Daugavpils pārvaldes rekonstrukcija un

samazināts paredzētais finansējums Valmieras pārvaldes rekonstrukcijai (2003. gadā tika izstrādāts tikai PVD Valmieras pārvaldes rekonstrukcijas projekts), kā arī tika pabeigta PVD Rīgas rajona pārvaldes rekonstrukcija, ieskaitot teritorijas labiekārtošanas darbus. Tika uzsākta VVMDC administratīvā korpusa apkures sistēmas rekonstrukcija.

Ēku rekonstrukcijas projekti. 2003. gadā tika realizēti četri projekti, kuru īstenotāji ir augstākās un vidējās izglītības mācību iestādes. Izglītības materiālās bāzes attīstības projekti galvenokārt ir vērsti uz mācību iestāžu infrastruktūras sakārtošanu un atjaunošanu (katlu māju, siltumtrašu, ūdensvadu, jumtu, kultūras pieminekļu u. c.) Latvijas lauku kultūrvēsturiskās vides saglabāšanai un attīstībai, kā arī mācību un audzēkņu sadzīves apstākļu normalizēšanai.

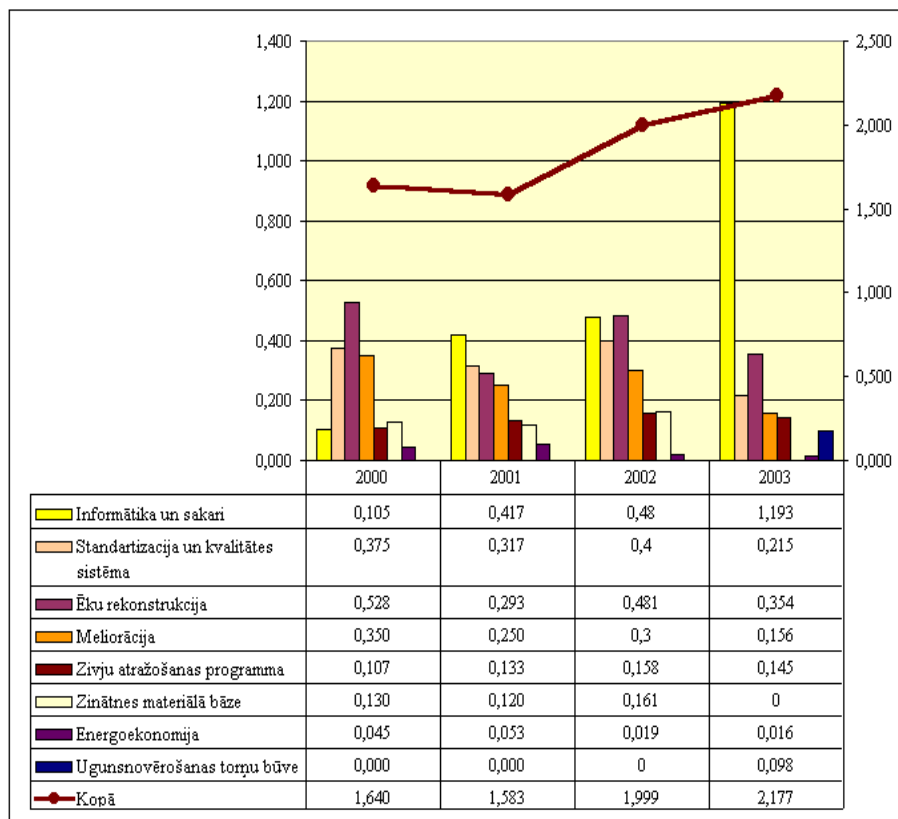
Meliorācija valsts un koplietošanas objektos ir ilglaicīga programma un paredzēta valsts un koplietošanas galveno ūdensnoteku (upju, strautu, novadgrāvju), zemāko teritoriju plūdu aizsarggrāvju (polderu) un to regulējošu ietaišu (sūkņu staciju, slūžu u. c.) ierīkošanai vai esošo rekonstrukcijai un darbības atjaunošanai (nodrošināšanai). No šo būvju tehniskā stāvokļa ir atkarīga zemnieku saimniecību meliorācijas sistēmu darbība.

Zivju atražošanas programmas ietvaros tika realizēti piecu zivju audzētavu (Tome, Kārļi, Brasla, Pelči un Dole) projekti, kuriem finansējums pasākumu realizācijai bija no valsts pamatbudžeta un/vai speciālā budžeta – Zivju fonda.

Energoekonomikas apakšprogrammā 2003. gadā tika realizēts projekts "Smiltenes tehnikuma katlumājas un siltumtrašu rekonstrukcija", apgūstot pilnā apmērā projektam novirzītos finanšu līdzekļus Ls 0,016 milj. apmērā no valsts pamatbudžeta, un projekts tika veiksmīgi pabeigts.

Uguns novērošanas torņu būves projekta ietvaros tiek veikta tehnisko projektu izstrāde, koku torņu demontāža un metāla torņu celtniecība. Projekta efektivitāte galvenokārt ir vērsta uz mežam nodarīto zaudējumu un dzēšanas izdevumu samazinājumu.

2003. gadā Zemkopības ministrijai iedalītie valsts investīciju līdzekļi nebija pietiekami. Ierobežoto resursu dēļ ZM nebija iespējams uzsākt neviena jauna projekta realizāciju.

Avots: ZM

2. attēls. ZM VIP finansējums no pamatbudžeta 2000.--2003. gadā (miljonos latu)

Kā redzams 2. attēlā, pēdējos gados valsts pamatbudžeta finansējums zemkopības nozares investīciju projektiem ir palielinājies (sk. 2. att.) attiecībā uz prioritāriem pasākumiem. Kā viens no šādiem prioritāriem VIP projektiem ir "AG 13 Lauksaimniecības administrēšanas un kontroles sistēmas izveide un attīstība atbilstoši ES prasībām", kura apjoms no kopējā valsts pamatbudžeta finansējuma zemkopības nozares investīciju projektiem veido 52%. Turpmākais finansējuma pieaugums ir atkarīgs no valsts pamatbudžetā šiem mērķiem paredzētā finansējuma.

Zemkopības ministrijai VIP ietvaros līdz šim piešķirtais finansējums nenodrošina reālo vajadzību pēc investīcijām, tāpēc bija iespējams realizēt tikai ierobežotu skaitu projektu.

Par papildu finanšu līdzekļu piešķiršanu jau uzsāktajiem un arī jauniem investīciju projektiem tiks lemts valdībā, veidojot budžeta projektu 2005. gadam.

Valsts pārvaldes institūciju pasūtītie pētījumi

2003. gadā Zemkopības ministrijai valsts pārvaldes institūciju pasūtītajiem pētījumiem tika iedalīts finansējums 24 300 latu apmērā, kas ir 6,3 reizes mazāk nekā 2002. gadā. Tika pasūtīti seši pētījumi: Eiropas Savienības un starptautiskajām prasībām atbilstošas pārtikas preču (produktu) marķēšanas sistēmas izstrāde; Dzīvnieku infekcijas slimību (Visna--Maedi slimības, cūku RRS, govju IRPV un putnu salmonelozes) diagnostikas, profilakses un apkarošanas pasākumu izstrāde; Dzīvnieku pārraudzības un ciltsvērtības novērtēšanas programma saskaņā ar starptautiski noteiktiem standartiem (ICAR – Starptautiskā dzīvnieku pārraudzības organizācija, INTERBULL – Starptautiskā vaislas buļļu novērtēšanas organizācija), Latvijas zvejas ekonomiskais novērtējums; Zinātniskais pamatojums reģionālās programmas "Baltija-21" realizācijai Latvijas iekšējos ūdeņos; Meža nozares lomas izvērtējums lauku ekonomikas veidošanā.

2003. gadā no subsīdijām tika piešķirti 356 479 tūkst. latu lauksaimniecībā izmantojamiem zinātnes projektiem. Zemkopības ministrija no subsīdijām atbalsta arī lauksaimniecības speciālistu, studentu kvalifikācijas paaugstināšanu ārzemēs, starptautisku zinātnisku konferenču rīkošanu Latvijā lauksaimniecības, veterinārmedicīnas, pārtikas, mežsaimniecības un zivsaimniecības nozarēs, kā arī minēto nozaru zinātnieku, konsultantu un valsts zinātnisko uzņēmējdarbību sagatavoto informatīvo un izglītojošo materiālu izdošanu.

7. PERSONĀLA IZGLĪTOŠANA UN KVALIFIKĀCIJAS PAAUGSTINĀŠANA

2003. gads personāla izglītošanas jomā vēlreiz pierādījis to, ka ministrijas personāls augstu vērtē izglītības lomu darba efektivitātes paaugstināšanā, profesionālo zināšanu pilnveidošanā un personīgajā pašattīstībā.

2003. gadā deviņi ministrijā strādājošie ieguva maģistra grādu. Līdz ar to gada nogalē ministrija varēja lepoties ar četriem zinātņu doktoriem un 36 zinātņu maģistriem.

Ministrijas personāls nemitīgi un neatlaidīgi paaugstina savu kvalifikāciju dažādosursos un semināros. Pamatojoties uz ierēdņu ikgadējās darbības un tās novērtēšanas procesa rezultātiem, Personāla nodaļa veic darbinieku mācību vajadzību izpēti un nosaka darbības virzienus. Gadu gaitā ministrijai ir izveidojusies sekmīga sadarbība ar Valsts administrācijas skolu un Lauksaimniecības konsultāciju un izglītības atbalsta centru personāla kvalifikācijas paaugstināšanas jomā. Tas nodrošina savlaicīgu jaunu zināšanu un prasmju apguvi. Par ministrijas personāla izglītošanos dažādos mācībuursos liecina informācija tabulā.

Kursu apmeklējums 2003. gadā

Kursu nosaukums	Darbinieku skaits, kuri apmeklēja kursu
<i>Datorapmācība</i>	31
<i>Valsts pārvaldes iekārtas likums</i>	13
<i>Lietvedība</i>	13
<i>ES pamatnostādnes</i>	10
<i>Laika menedžments</i>	9
<i>Publiskā runa, sarunu un sapulču vadīšana</i>	9
<i>Publiskā runa</i>	9
<i>ES institūcijas un to sadarbība ar nacionālajām institūcijām</i>	8
<i>Valsts pārvaldes iekārtas likums leikšējie normatīvie akti</i>	8
<i>Citi kursi</i>	87
<i>Kopā</i>	197

8. PROGNOZES UN PLĀNI 2004. GADAM

Iestādes darbības uzlabošana

Ministrija 2004. gadā strādās pie Riska vadības sistēmas iedibināšanas, kas ir visu organizāciju aptverošs process, kuru izmanto stratēģijas definēšanā, lai identificētu un vadītu iespējamus notikumus (riskus) un lai būtu pārliecība, ka stratēģijā noteiktie mērķi tiks izpildīti.

Plānots vērtēt ministrijas struktūras un funkciju atbilstību darbam ar ES institūcijām, ņemot vērā Latvijas Republikas pilntiesīgu dalību Eiropas Savienībā.

2004. gadā ministrija veiks Latvijas lauksaimnieku socioloģisko aptauju ar mērķi noskaidrot lauksaimnieku informētību par ES atbalsta programmām, informācijas apgūšanas veidiem, kā arī lai izzinātu iespējamās grūtības valsts un lauksaimnieku sadarbībai Eiropas Savienībā.

Personāla plānošana

Personāla plānošana ministrijā ir pastāvīgs uzdevums, ņemot vērā gan ministrijas iekšējās, gan arī ārējās vides faktorus. Svarīgākais un nozīmīgākais ārējais faktors, kurš būtiski ietekmēs personāla plānošanu, ir Latvijas valsts pievienošanās Eiropas Savienības valstu saimei.

Personāla plānošanas process nevar tikt atdalīts arī no ierēdņu atalgojuma sistēmas ieviešanas valstī, tāpēc būtiska nozīme būs jaunās atalgojuma sistēmas pieņemšanai ar mērķi nodrošināt valsts sektorā strādājošo atalgojuma konkurētspēju ar privāto sektoru un samazināt kadru mainību.

Personāla plānošanas process ietver vairākus svarīgus posmus -- ministrijai nepieciešamā personāla savlaicīga noteikšana, personāla komplektēšana, mācības un iesaistīšana darbā. Tālab ministrija neparedz būtiski palielināt nodarbināto skaitu, bet plāno savu darbību vērst uz personāla motivācijas paaugstināšanu, kvalifikācijas paaugstināšanu un personāla kapacitātes palielināšanu. Būtisks atbalsta punkts šā mērķa sasniegšanai ir nu jau par sistemātisku procesu kļuvusi ierēdņu darbības un tās rezultātu ikgadējā novērtēšana. Pamatojoties uz tās rezultātiem, tiek plānotas gan personāla mācības, gan personāla karjera, gan iesaistīšana atbildīgu uzdevumu risināšanā. Pašlaik tiek izvērtēta tikai ierēdņu darbība, taču, lai nostiprinātu piederības izjūtu ministrijai un paaugstinātu motivāciju darbam, plānots veikt arī darbinieku ikgadējo novērtēšanu.

Starptautiskie projekti

2004. gadā ministrija turpinās PHARE programmas projektus:

1. 2002/000/590-02-02 *Pārtikas ķēdes uzraudzība (ar Twinning – konsultāciju jeb institūciju stiprināšanas līgumu un investīciju līgumu)*. PHARE programmas atbalsts – EUR 0,618 miljoni. Līdzfinansējums – EUR 0,119 miljoni.

Mērķis – stiprināt pārtikas kontroles institūciju kapacitāti, nodrošinot drošu pārtiku patērētājiem. Tiešais saņēmējs ir Pārtikas un veterinārais dienests.

2. 2002/000/590-04-01 *BSE/TSE kontroles stiprināšana (ar Twinning light – konsultāciju jeb institūciju stiprināšanas līgumu un reaģentu un vakcīnu piegāžu līgumiem)*. Tiešais saņēmējs ir Pārtikas un veterinārais dienests. PHARE programmas atbalsts – EUR 0,922 miljoni. Līdzfinansējums – EUR 1,143 miljoni.

Mērķis – TSE/BSE kontroles uzlabošana un slimības izskaušana.

3. 2003/004-979-04-04 *Trakumsērgas izskaušana Latvijas savvaļas dzīvniekiem (ar Twinning light – konsultāciju jeb institūciju stiprināšanas līgumu un vakcīnu un laboratorisko materiālu piegādes līgumiem)*. Tiešais saņēmējs ir Pārtikas un veterinārais dienests. PHARE programmas atbalsts – EUR 0,813 miljoni. Līdzfinansējums – EUR 0,265 miljoni.

Mērķis -- trakumsērgas gadījumu samazināšana līdz minimumam starp savvaļas dzīvniekiem, realizējot efektīvu vakcinācijas programmu atbilstoši ES ieteikumiem un pilnveidojot kontrolē iesaistītā personāla kompetences.

4. 2003/004-979-02.03 *“Tirgus uzraudzības uzlabošana pārtikas nozarē” (ar Twinning light – konsultāciju jeb institūciju stiprināšanas līgumu un laboratorijas iekārtu piegāžu līgumu)*. Tiešais saņēmējs ir Pārtikas un veterinārais dienests un Valsts ciltsdarba datu apstrādes centrs. PHARE programmas atbalsts – EUR 0,616 milj. Līdzfinansējums – EUR 0,174 milj.

Mērķis -- nodrošināt pārtikas produktu kvalitāti un nekaitīgumu, ieviešot svaigo augļu un dārzeņu tirdzniecības standartu kontroles sistēmu un nodrošinot piena ražotāju reģistra un ganāmpulku reģistra funkcionēšanu.

Zivsaimniecībā plānots īstenot divus starptautiskus projektus:

- “Zivsaimniecības mārketinga un informācijas centra izveide”.

Mērķis -- izveidot informācijas sistēmu, kas nodrošinās zivsaimniecības sektoram informāciju par tirgus nosacījumiem un mazumtirdzniecības sektoru, kā arī patērētājiem informāciju par zvejas produktiem. Paredzēts izveidot mājaslapu zivsaimniecības nozares uzņēmumiem par importa un eksporta nosacījumiem (ievedmuitas un muitas tarifu kvotas) u. c. Projekta ārvalstu sadarbības partneris ir Dānijas Tirdzniecības ministrija.

- "Pārtikas drošības un tirgus jautājumi".

Mērķis -- uzlabot Latvijas zivju apstrādes uzņēmumu zināšanas par drošu zivju produktu ražošanu saskaņā ar ES noteikumiem un tirgus prasībām attiecībā uz pārtikas drošību. Projekta ietvaros paredzēts organizēt vairākus seminārus par pārtikas drošības nozīmi, benzopirēna līmeni kūpinātās zivīs un HACCP jautājumiem. Projekta ārvalstu sadarbības partneris ir Norvēģijas Zivsaimniecības ministrija.

Pētījumi

Lai veicinātu jaunu produktu izstrādi un to ieviešanu ražošanā, arī turpmāk tiek plānotas subsīdijas lauksaimniecībā lietojamiem zinātnes projektiem. Projektu atlase notiek konkursa kārtībā, pamatojoties uz prioritārajiem pētniecības virzieniem, kas ir izstrādāti sadarbībā ar Latvijas Lauksaimniecības un meža zinātņu akadēmiju.

PIELIKUMS

1.tabula. Aktīvi un pasīvi (kopsavilkuma bilance latos)

Nr.p.k.		2003.gada sākumā	2003.gada beigās
1.	Aktīvi:	167702443	189479656
1.1.	Ilgtermiņa ieguldījumi	149754612	146791803
1.2.	Apgrozāmie līdzekļi	17947831	42687853
2.	Pasīvi:	167702443	189479656
2.1.	Pašu kapitāls	156597524	155106566
2.2.	Kreditori	11104919	34373090

2.tabula. Valsts pamatbudžeta līdzekļu izlietojums (latos)

Nr.p.k.		Iepriekšējā gadā (faktiskā izpilde)	Pārskata gadā	
			Apstiprināts likumā	Faktiskā izpilde
1.	Ieņēmumi (kopā):	79790619	109007891	107645429
1.1.	Dotācija no vispārējiem ieņēmumiem	67932945	79355865	79355865
1.2.	Maksas pakalpojumi un citi ieņēmumi	11857674	29652026	28289564
2.	Izdevumi (kopā)	79612177	108632411	105524947
2.1.	Uzturēšanas izdevumi (kopā)	75950523	102928253	100882596
2.1.1.	Atalgojumi	18881849	21013099	20888465
2.1.2.	Komandējumi	465830	646535	631998
2.1.3.	Subsīdijas un dotācijas	38410060	57871208	57786493
2.2.	Izdevumi kapitālieguldīju- miem (kopā)	3661654	5704158	4642351
2.2.1.	Kustamie īpašumi	1113986	1469119	1391338
2.2.2.	Kapitālais remonts	236265	305559	305552
2.2.3.	Investīcijas	1923440	2177503	2176104
3.	Nodarbinātība			
3.1.	Faktiskais nodarbināto skaits	8338	x	8117
3.2.	Vidējā darba alga mēnesī	189	x	214

3.tabula. Valsts speciālā budžeta līdzekļu izlietojums (latos)

2003.gadā valsts speciālā budžetā apstiprināta programma "Zivju fonds".

Nr.p.k.		<u>lepriekšējā gadā</u> <u>(faktiskā izpilde)</u>	Pārskata gadā	
			Apstiprināts likumā	Faktiskā izpilde
1.	Ieņēmumi (kopā):	481598	930000	886027
1.1	Īpašiem mērķiem iezīmēti ieņēmumi	481598	930000	886027
1.2.	Maksas pakalpojumi un citi ieņēmumi	-	-	-
2.	Izdevumi (kopā):	444906	995637	945860
2.1.	Uzturēšanas izdevumi (kopā):	397906	957637	907861
2.1.1.	Atalgojumi	-	-	-
2.1.2.	Komandējumi	-	-	-
2.1.3.	Subsīdijas un dotācijas	360997	925637	875861
2.2.	Izdevumi kapitālieguldījumiem (kopā):	47000	38000	37999
2.2.1.	Kustamie īpašumi (virs 50,-	-	-	-
2.2.2.	Ls)	-	-	-
2.2.3.	Kapitālais remonts	47000	38000	37999
	Investīcijas			
3.				
3.1.	Nodarbinātība:	8333	-	-
3.2.	Faktiskais nodarbināto skaits		-	-
	Vidējā darba alga mēnesī			

4.tabula. Ministrijas pakļautībā un pārraudzībā esošo budžeta iestāžu saņemto ziedojumu un dāvinājumu izlietojums

	Lati
Saņemts (kopā) :	263038
1.Ziedojumi no juridiskajām personām	256962
no tiem: no sabiedrībām ar ierobežotu atbildību	37782
no akciju sabiedrībām	23080
no individuāliem uzņēmumiem	-
no valsts uzņēmumiem	1882
no pašvaldību uzņēmumiem	2716
no ārvalstu juridiskajām personām	186634
pārējie	4868
2.Ziedojumi no fiziskām personām	5244
Izlietots (kopā)	309531
t.sk. algu izmaksas	16987
komandējumi	52363
kapitālie izdevumi	10771
kapitālais remonts	-

5.tabula. Iemaksas starptautiskajām organizācijām (latos)

Nr.p.k.	Organizācijas nosaukums	2002.gadā	2003.gadā
1	Graudu zinātnes un tehnikas organizācija ((ICC)	1667	1815
2	Sēkļu kontroles asociācija (ISTA)	2452	2794
3	Eiropas un Vidusjūras augu aizsardzības organizācija (EPPO)	9296	10166
4	Starptautiskais Epizootiju birojs (OIE)	-	8058
5	Pārtikas un lauksaimniec. organizācija (FAO)	70920	36119
6	Baltijas jūras zvejniecības komisija (IBSFC)	20933	20872
7	Pasaules arāju organizācija (WPO)	1152	1275
8	Starptautiskā cukura organizācija (ISO)	-	2758
9	Ziemeļrietumu Atlantijas Zvejniecības organizācija (NAFO)	9635	9703
10	Starptautiskā Jūras pētniecības padome (ICES)	27749	31399
11	Organizācija ekonomiskai sadarbībai (OECD)	1501	1651
12	Starptautiskā organizācija zvejniecības attīstībai Austrumu un centrālajā Eiropā (EUROFISH)	15105	12380
13	Dzīvnieku audzēšanas Eiropas asociācija(EAAP)	-	1978
14	Starptautiskais augu ģenētisko resursu institūts (IPGRI)	-	1274
15	Starptautiskā apvienība jaunu augu veidu aizsardzībai (UPOV)	-	5268
	Kopā	160410	147510

6.tabula. Zemkopības ministrijas Valsts investīciju rogramma (VIP) 2003 (miljonos latu)

Kods	Projekta nosaukums	Pamatbuž.	Spec.budž.	PHARE	kopā
KOPĀ		1 857 503	38 000	320 000	2 215 503
<i>Ēku rekonstrukcijas projekti</i>					
AG05-01	<i>Latvijas lauksaimniecības universitāte: Jelgavas pils rekonstrukcija, katlumāju un siltumtrašu rekonstrukcija, Veterinārmedicīnas fakultātes klīnikas telpu rekonstrukcija un modernizācija</i>	324 000		0	324 000
AG05-02	<i>BOV SIA Bulduru dārzkopības vidusskolas juntu rekonstrukcija un ekspluatācijas izdevumu samazināšana</i>	10 000		0	10 000
AG05-06	<i>Lūznavas tehnikuma dienesta viesnīcas ūdensvada, kanalizācijas un sanitāro mezglu rekonstrukcija</i>	10 000		0	10 000
AG05-48	<i>Malnavas tehnikuma apmācību bāzes remonts</i>	10 000		0	10 000
<i>Energoekonomika</i>					
AG05-11	<i>Smiltenes tehnikuma katlumājas un siltumtrašu rekonstrukcija</i>	16 000		0	16 000

<u>Informātika un sakari</u>				
AG13	<i>Lauksaimniecības administrēšanas un kontroles sistēmas izveide un attīstība atbilstoši ES prasībām</i>	851 452	300 000	1 151 452
AGz12	<i>Zivsaimniecības administrēšanas un kontroles sistēmas izveide un attīstība atbilstoši ES prasībām</i>		6 000	20 000
OP19	<i>Informācijas sistēma "Meža valsts reģistrs"</i>	22 000	0	22 000
<u>Standartizācijas un kvalitātes sistēma</u>				
AG12	<i>Dzīvnieku izcelsmes pārtikas valsts uzraudzības un kontroles sistēmas izveidošana un ieviešana atbilstoši ES prasībām</i>	215 282		215 282
<u>Zemju meliorācija valsts un koplietošanas objektos</u>				
AG02	<i>Zemju meliorācija valsts un koplietošanas objektos</i>	155 769	0	155 769
<u>Zivju atražošanas programma</u>				
AGz08-01	<i>Valsts uzņēmuma zivju audzētavas "Tome" ražošanas cehu rekonstrukcija</i>	60 000	0	60 000
AGz08-02	<i>Kārļu zivju audzētavas rekonstrukcija</i>	22 000	5 000	27 000
AGz08-05	<i>Braslas zivju audzētavas rekonstrukcija un ceha celtniecība</i>	28 000	8 000	36 000
AGz08-06	<i>Zivju audzētavas "Pelči" ūdensapgādes sistēmas rekonstrukcija</i>	0	10 000	10 000
AGz08-08	<i>Platspīļu vēžu pavairošanas centra izveidošana zivju audzētavā "Dole"</i>	35 000	9 000	44 000
-				
AG 16	<i>Ugunsnovērošanas torņu būve</i>	98 000	0	98 000

Kontaktinformācija*:

ZEMKOPIBAS MINISTRIJA

Republikas laukums 2, Rīga, LV-1981

Tālrunis: 702 7010

Fakss: 702 7512

E-pasts: zm@zm.gov.lv

Mājas lapa: <http://www.zm.gov.lv>

Kopējās lauksaimniecības politikas departaments –	7027378
Starptautisko lietu departaments –	7027122
Lauksaimniecības departaments –	7027160
Veterinārais un pārtikas departaments –	7027522
Lauku attīstības departaments –	7027393
Juridiskais departaments –	7027087
Budžeta un finanšu departaments –	7027351
Iekšējā audita departaments –	7027267
Meža politikas departaments –	7027459
Meža resursu departaments –	7027101
Administratīvais departaments –	7095190
Preses un sabiedrisko attiecību nodaļa –	7027070

*- kontaktinformācija dota pēc 2004. gada struktūras

ZEMKOĪBAS MINISTRIJAS STRUKTŪRA 2003. GADĀ

